

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

YEREL YÖNETİMLER RAPORU 2018

**BAŞBAKANLIK
DEVLET PLANLAMA ÖRGÜTÜ**

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
BAŞBAKANLIK

DEVLET PLANLAMA ÖRGÜTÜ

2018 YILI

YEREL YÖNETİMLER
RAPORU

Aralık 2019

YAYIN VE BİLGİ İÇİN

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Devlet Planlama Örgütü
Lefkoşa

+(392) – 601 10 00 – 601 10 01

+(392) – 228 59 88

web : www.dpo@gov.ct.tr
e-mail : info.dpo@gov.ct.tr
e-mail : izleme@dpo.gov.ct.tr

Google Play veya App Store 'dan herhangi bir QR okuyucu indirerek elektronik yayına ulaşabilirsiniz.

KKTC Devlet Basımevi – Lefkoşa, Aralık 2019

100 Adet Basılmıştır

DPÖ-YYR-2019-1

ÖNSÖZ

Devlet Planlama Örgütü, İzleme ve Koordinasyon Daire Başkanlığı uhtesinde her yıl düzenli olarak Yerel Yönetimler raporu yayınlanmaktadır. Bu raporda belediyelerin,

- 1) Belediye sınırları içerisinde yaşayan nüfus dağılımı
- 2) Kesinleşen Gelir ve Gider Analizleri
- 3)Yıllar İtibarı İle Belediye Çalışanlarının Statü Trendi ve Personel Sayıları
- 4) Her bir Belediye Personeline Düşen Nüfus Sayısı
- 5) Belediyelerin Kurumlara olan Borç Analizleri,
- 6) Belediyelerin Araç Durumları v.b.

gibi birçok çalışma yer almaktadır. Belediye görevlerinde genel kural beldenin gelişmesi ve belde halkının esenlik, refah ve mutluluğu konusunda ortak yerel gereksinimlerin çağdaş bir anlayış ve demokratik bir tutum ile ele alınıp karşılanmasıdır. Bu bağlamda Belediyelerin gelir ve gider yapısı, belediye sınırları içerisinde yaşayan nüfus sayısı, personel yapısı gibi birçok bilgi belediyelerin sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasında büyük bir önem arz etmektedir. Yerel yönetimler tanımlanan amaç ve hedefleri ölçmeli ki yönetebilsinler. Ayrıca yerel yönetimlerin sürdürülebilir gelişme amaçlarına odaklanması gerekmektedir.

17 Sürdürülebilir Gelişme Amacı

Çalışmalara KKTC Devlet Planlama Örgütü Müsteşarlığı, İzleme ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, İstatistik Kurumu, Yirmi Sekiz Belediye Başkanlığı, Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği, Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu, Sosyal Sigortalar Dairesi, Gelir ve Vergi Dairesi, İhtiyat Sandığı Dairesi tarafından destek verilmiştir.

Mustafa SERÇELİK
DPÖ Müsteşarı

RAPORUN HAZIRLANMASINA KATKIDA BULUNANLAR

2018 Yerel Yönetimler Raporunun hazırlanmasına katkı koyan İzleme ve Koordinasyon Dairesi Başkanı Levent Hızal, Cevdet Akgür. Yazım ve yayına hazırlanması safhasındaki Seval Paşa ile Nilay Özoktay ve Web sayfasında yayınlanması için katkılarından dolayı Mustafa Kanlıoğlu'na teşekkürlerimizi sunuyoruz.

KKTC’de YEREL YÖNETİMLER

(2018)

Yerel yönetimler, bölge, belediye veya köy ve mahalle halkının yerel ortak gereksinimlerini karşılamak üzere kuruluş ilkeleri yasa ile belirtilen ve karar organları dört yılda bir yapılan seçimle oluşturulan kamu tüzel kişileridir.

KKTC’de yerel hizmetler, belediyeler, belediye olmayan yerleşim birimlerinde ise muhtarlıklar eliyle yürütülmektedir. Ülkemizde 2009 yılında belediyelere bağlı olmayan köyler de (Karaman ve Pile köyleri hariç) mevcut belediyelere bağlanmıştır. Bugün faaliyetlerini sürdürmekte olan 28 belediye vardır. Değiştirilmiş şekliyle 51/1995 sayılı Belediyeler Yasasına göre “kent” nüfusu 5001 veya daha fazla olan beldeleri anlatır. Ancak ilçe merkezleri, nüfuslarına bakılmaksızın kent sayılırlar.

51/1995 sayılı Belediyeler Yasası ile, belediyelerin gelişmesine ve halkın beklentilerine cevap verilmesine imkân tanımayan önceki 15/1980 sayılı Belediyeler Yasası yürürlükten kaldırılmıştır. 23 Ağustos 1995 tarihinde yürürlüğe giren bugünkü Belediyeler Yasası ile belediyelerin, ülkenin koşulları ve yasal mevzuat göz önüne alınarak olabildiğince özkerleştirilmesi, belediye çalışmalarının daha şeffaf hale getirilmesi, katılımın sağlanması, gelir kaynaklarının ve yetkilerinin azami derecede artırılması amaçlanmıştır.

KKTC’de faaliyet gösteren 28 belediye ilk kez 1983 yılında bir araya gelerek 15/1980 sayılı Belediyeler Yasasınının 159. maddesi uyarınca güçlerini birleştirerek bu konuda ilk adımı atmışlar ve Kıbrıs Türk Cemaat Meclisi 6/1961 sayılı Birlikler ve Dernekler Yasası altında Belediyeler Birliği’ni kurmuşlardır. Ancak Birlikler ve Dernekler Yasasına göre bir tüzükle oluşturulan Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği’nin oluşumuyla ilgili ortaya çıkan hukuki durum karşısında 4 Haziran 2003 tarihinde 39/2003 sayılı Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği Yasası yürürlüğe konmuştur. Belediyeler Birliği’nin kuruluşu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde, belediyelerin kurumsallaşma aşamasına ulaşmasında ve güçlenmesinde önemli bir adım olmuştur.

Belediyeler toplumsal gelişmişlik düzeyi ve yapısı ne olursa olsun bütün ülkelerde başlıca üç tür mali kaynağa sahiptir. Kaynaklardan birisi yerel kaynaklardan elde edilen öz gelirlerdir. Bunlar belediye yönetimlerine tahsil etme yetkisi tanınmış vergiler, harçlar,

katılım payları, ücretler ve belediyelere ait taşınmazların satılması ve kiralanması yoluyla elde ettiği gelirler ile işletme karlarıdır. İkincisi transfer niteliği taşıyan gelirlerdir. Bu kaynak, merkezi yönetim gelirlerinden aldığı katkı payı, yardım, bağış ve borçlanmalardan oluşmaktadır. Üçüncü gelir kaynağı ise belediyelerin bankacılık sektörü ile mali piyasadan sağladığı kredilerdir. KKTC belediyelerinin gelir kaynakları aynı şekilde oluşmaktadır. Son yıllarda bu kaynaklara bazı belediyelerin aldığı yabancı ülke ve uluslararası yardımlar da (AB yardımları) eklenmiştir. Belediyelerin yetki, görev ve sorumlulukları yasa ile belirlenmiştir. KKTC’de faaliyet gösteren 28 belediye, değiştirilmiş şekliyle 51/1995 sayılı Belediyeler Yasası hükümlerine bağlıdır.

Belediyelere, Devlet Bütçesinde öngörülen mahalli gelirlere ayrılan pay 51/1995 sayılı Belediyeler Yasası’nın değiştirilmiş şekli uyarınca 2010 mali yılından itibaren %6.0 dan %8.5’e, 2016 mali yılından itibaren ise %8.5 den %9.25’e yükseltilmiştir. Bu payın %9’luk kısmı belediyelere nüfusları oranında bölüştürülürken %0.25’lik kısmı da 2008 yılında belediyelere bağlanan köylerin bağlandıkları tarihteki nüfusu ile son nüfus sayımında nüfusları 6000’in altında olan belediye nüfuslarının toplamı üzerinden her belediyeye nüfusları oranında bölüştürülmektedir. Belediyelerin Devlet Bütçesinden aldıkları %9’luk katkının 1/6’sının tamamını kendi bütçelerinde gösterildiği şekilde altyapı yatırımları için kullanmaları şartı bulunmaktadır.

KKTC’nin 2006 Genel Nüfus ve Konut Sayımı’na göre toplam De-jure nüfusunun 256,644 olduğu dikkate alınır, bu nüfusun %48.7’si ilçe merkezlerindeki belediye sınırları içerisinde yaşamaktadır. Belediyelerde görevli toplam personel sayısı 2,372’kişiydi. Belediye sınırları içerisindeki nüfusun 199,218 kişi olduğu dikkate alınır, personel başına düşen nüfus sayısı 2006 yılı için 84 kişidir.

14/2008 sayılı Belediyeler (Değişiklik) Yasası’nın verdiği yetki uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından kaymakamlıklara bağlı köylerin belediyelere bağlanmasıyla 2006 nüfus dağılımı yeniden düzenlenmiştir. Böylelikle ilçe merkezlerindeki belediye sınırları içerisinde yaşayan nüfusun oranı %48.7’den, %56.5’e yükseldiği görülmektedir.

2011 yılı için belediyelerde görevli toplam personel sayısı 2006 yılına göre %40 dolayında bir artış göstererek 3,331 kişi olmuştur. Belediye sınırları içerisindeki nüfusun 285,702 kişi

olduğu dikkate alınır, belediye personeli başına düşen nüfus sayısı 2011 yılı için 86 kişi olmuştur (tablo 1). Pile, Karaman ve Kantara herhangi bir belediyeye dahil edilmediği için toplam 555 kişilik nüfusları ayrı tutulmuştur. KKTC'nin 2006 Nüfus Sayımında 256,644 olan De-jure nüfusu, 2011 Genel Nüfus ve Konut Sayımında 286,257 kişiye ulaşmış ve nüfusta %11.5 oranında artış olmuştur. Buna göre nüfusun %99.8'i belediye hudutları içerisinde yaşamakta ve belediye hizmetlerinden faydalanmaktadır (Tablo 2).

Belediye görevlerinde genel kural beldenin gelişmesi ve belde halkının esenlik, refah ve mutluluğu konusunda ortak yerel gereksinimlerin çağdaş bir anlayış ve demokratik bir tutum ile ele alınıp karşılanmasıdır.

Tablo 1 KKTC, 2006 ve 2011 Nüfus Sayım (De-Jure) Sonuçlarının Belediyelere Göre Dağılımı

Belediyeler	2006 Nüfus (De-Jure)	2006 % Dağılım	2011 Nüfus (De-Jure)	2011 % Dağılım	2006-2011 Nüfus Artışı	2006 - 2011 % Artış
Lefkoşa Türk Belediyesi	56,146	21.9	61,378	21.5	5,232	9.3
Gazimağusa Belediyesi	35,785	14.0	40,920	14.3	5,135	14.3
Girne Belediyesi	27,357	10.7	33,207	11.6	5,850	21.4
Güzelyurt Belediyesi	18,562	7.2	18,946	6.6	384	2.1
Gönyeli Belediyesi	12,393	4.8	17,277	6.0	4,884	39.4
Lefke Belediyesi	10,702	4.2	11,091	3.9	389	3.6
Değirmenlik Belediyesi	12,297	4.8	11,895	4.2	-402	-3.3
Lapta Belediyesi	12,089	4.7	12,118	4.2	29	0.2
Beyarmudu Belediyesi	4,290	1.7	4,125	1.4	-165	-3.8
Alsancak Belediyesi	5,153	2.0	6,597	2.3	1,444	28.0
İskele Belediyesi	7,222	2.8	7,906	2.8	684	9.5
Yeniboğaziçi Belediyesi	5,878	2.3	6,618	2.3	740	12.6
Akdoğan Belediyesi	2,581	1.0	2,471	0.9	-110	-4.3
İnönü Belediyesi	2,893	1.1	2,927	1.0	34	1.2
Çatalköy Belediyesi	4,183	1.6	5,652	2.0	1,469	35.1
Vadili Belediyesi	2,362	0.9	2,390	0.8	28	1.2
Alayköy Belediyesi	3,478	1.4	3,884	1.4	406	11.7
Dikmen Belediyesi	6,761	2.6	9,120	3.2	2,359	34.9
Dipkarpaz Belediyesi	2,286	0.9	2,349	0.8	63	2.8
Paşaköy Belediyesi	3,300	1.3	3,561	1.2	261	7.9
Yeni Erenköy Belediyesi	5,580	2.2	5,627	2.0	47	0.8
Mehmetçik Belediyesi	3,159	1.2	3,729	1.3	570	18.0
Geçitkale Belediyesi	2,460	1.0	2,380	0.8	-80	-3.3
Esentepe Belediyesi	2,274	0.9	2,414	0.8	140	6.2
Büyükkonuk Belediyesi	2,849	1.1	2,860	1.0	11	0.4
Tatlısu Belediyesi	1,160	0.5	1,459	0.5	299	25.8
Serdarlı Belediyesi	2,432	0.9	2,411	0.8	-21	-0.9
Akıncılar Belediyesi	462	0.2	390	0.1	-72	-15.6
ARA TOPLAM	256,094	100.0	285,702	100.0	29,608	11.6
Pile	462		479			
Karaman (Y.K. Armi)	85		55			
Kantara	3		21			
GENEL TOPLAM	256,644		286,257			

Not: Pile, Karaman, ve Kantara herhangi bir belediyeye dahil edilmediği için nüfusları ayrı tutulmuştur.

Kaynak : Devlet Planlama Örgütü

Tablo 2 İlçelere Göre Belediyeleşme Oranı¹
(2011)

İlçe	Belediye Sayısı	İlçe Nüfusu	Belediye Nüfusu	Belediyeleşme Oranı (%)
Lefkoşa	5	94,824	94,824	100.0
Gazimağusa	10	69,741	69,262	99.3
Gime	6	69,163	69,108	99.9
Güzelyurt	1	18,946	18,946	100.0
İskele	5	22,492	22,471	99.9
Lefke	1	11,091	11,091	100.0
KKTC	28	286257¹	285,702	99.8

¹ 2011 Nüfus Sayımı Sonuçları (De-Jure Nüfus)

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

Tablo 3’de belediyelerin nüfus gruplarına göre dağılımına baktığımızda 1000’den az ve 1001-2000 de-jure nüfus grubunda 1’er, 2001-5000 de-jure nüfus grubunda 12 belediye, 5001 - 10000 de-jure nüfus grubunda 6 belediye vardır. Bu sonuç bize KKTC’deki belediyelerin nüfuslarının 10001 ve üzerinde olan sadece 8 belediye olduğunu göstermektedir (tablo 3).

Tablo 3 Nüfus Büyüklüklerine Göre Belediye Sayısı ve Nüfusları
(2011)

Nüfus Dilimi	Belediye Sayısı	Pay (%)	Nüfus	Pay (%)
1000'den Az	1	3.6	390	0.1
1001-2000	1	3.6	1,459	0.5
2001-5000	12	42.9	35,501	12.4
5001-10000	6	21.4	41,520	14.5
10001-50000	7	25.0	145,454	50.9
50000'den Fazla	1	3.6	61,378	21.5
Toplam	28	100.0	285,702	100.0

¹ 2011 Nüfus Sayımı Sonuçları (De-Jure Nüfus)

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

Devlet katkısı belediyelere de-jure nüfus oranları dikkate alınarak dağıtılmaktadır. Tablo 4’de Belediyeleri 2016 – 2018 yıllarında Devletten aldıkları katkı miktarları ve yüzde payları görülmektedir. İlçe belediyeleri (Lefkoşa, Gazimağusa, Girne, Güzelyurt, İskele ve Lefke) toplam Devlet katkısının %58,8’ini alırken, geriye kalan 22 belediye ise %41,2’sini almaktadır.

Tablo 4 Belediyelerinin Devlet Bütçesinden Aldıkları Katkı Miktarları

BELEDİYE	(2016 - 2018)				(₺)	
	2016	2017	2018			
	Devlet Katkısı	% Pay	Devlet Katkısı	% Pay	Devlet Katkısı	% Pay
AKDOĞAN	2,014,740.16	0.9	1,683,689.40	0.7	2,120,961.53	0.7
AKINCILAR	334,923.07	0.1	375,953.63	0.1	464,583.34	0.1
ALAYKÖY	3,150,928.69	1.4	3,744,112.32	1.5	4,626,773.19	1.5
ALSANCAK	4,613,756.24	2.0	6,236,605.22	2.5	7,281,100.84	2.3
BEYARMUDU	3,953,809.81	1.7	4,438,180.62	1.8	5,484,465.35	1.8
BÜYÜKKONUK	2,474,136.81	1.1	2,777,236.80	1.1	3,431,960.22	1.1
ÇATALKÖY	4,853,808.22	2.1	5,448,435.46	2.2	6,732,884.08	2.2
DEĞİRMENLİK	7,700,651.58	3.4	11,022,324.30	4.4	13,620,618.80	4.3
DİKMEN	7,511,064.60	3.3	8,410,120.94	3.3	10,392,776.03	3.3
DİPKARPAZ	1,612,470.20	0.7	2,264,397.46	0.9	2,798,220.88	0.9
ESENTEPE	2,073,087.87	0.9	2,327,056.42	0.9	2,875,651.48	0.9
GEÇİTKALE	1,930,795.62	0.9	2,294,281.08	0.9	2,835,149.33	0.9
GİRNE	25,313,710.70	11.2	21,464,924.89	8.5	28,551,819.74	9.1
GÖNYELİ	13,733,310.37	6.1	15,343,169.01	6.1	18,960,264.83	6.1
GÜZELYURT	14,544,048.61	6.4	17,366,463.27	6.9	21,356,247.90	6.8
İNÖNÜ	2,513,176.60	1.1	2,821,579.90	1.1	3,486,756.57	1.1
İSKELE	6,508,793.71	2.9	7,287,713.16	2.9	9,005,764.69	2.9
LAPTA	10,038,927.62	4.4	11,244,592.06	4.5	13,895,463.27	4.4
LEFKE	9,012,508.51	4.0	10,082,931.17	4.0	12,459,945.16	4.0
LEFKOŞA	49,147,140.48	21.7	54,933,769.93	21.8	67,884,204.57	21.7
MAĞUSA	32,521,310.28	14.3	36,333,156.86	14.4	44,898,565.14	14.3
MEHMETÇİK	3,202,379.83	1.4	3,594,694.87	1.4	4,100,428.68	1.3
PAŞAKÖY	2,888,892.11	1.3	3,432,745.68	1.4	4,242,002.83	1.4
SERDARLI	2,070,511.59	0.9	2,324,387.02	0.9	2,872,077.78	0.9
TATLISU	1,252,955.74	0.6	1,406,452.06	0.6	1,738,017.97	0.6
VADİLİ	2,052,477.33	0.9	2,303,920.84	0.9	2,847,061.75	0.9
YENİBOĞAZIÇI	5,394,670.69	2.4	6,036,574.70	2.4	7,459,674.95	2.4
YENİ ERENKÖY	4,564,952.47	2.0	5,424,335.79	2.1	6,703,102.79	2.1
TOPLAM	226,983,939.51	100.0	252,423,804.86	100.0	313,126,543.69	100.0

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

KKTC’nin 2006 Nüfus ve Konut Sayımı’na göre belediye sınırları içerisindeki nüfus 199,218 kişi, kaymakamlıklara bağlı köylerde yaşayan nüfus ise 56,876 kişiydi. 14/2008 sayılı Belediyeler (Değişiklik) Yasası uyarınca kaymakamlıklara bağlı köylerin belediyelere bağlanmasıyla 2006 nüfus dağılımı yeniden düzenlenmiş ve 2008 sonrası

köylerin belediyelere bağlanması sonucu belediye sınırları içerisindeki nüfus %28.5 oranında artarak 256,094 kişiye ulaşmıştır. Bu sayıya belediye sınırları dışında tutulan Pile, Karaman ve Kantara toplam nüfusu olan 555 kişi dahil edilmemiştir (Tablo 5).

Tablo 5 2011 Nüfus Sayımına Göre Belediyelerin İlçe, Bucak ve Mahalle Nüfusları.

İlçe, Bucak, Belediye, Mahalle ve Cinsiyete göre sürekli ikamet eden nüfus, 2011

İlçe, Bucak, Belediye ve Mahalle			Toplam	Cinsiyet		
				Erkek	Kadın	
Genel Toplam			286257	150483	135774	
Lefkoşa	İlçe Toplam		94824	49838	44986	
	LEFKOŞA MERKEZ	Bucak Toplamı	82929	43628	39301	
		LEFKOŞA	61378	32260	29118	
		ABDİ ÇAVUŞ	568	315	253	
		AKKAVUK	793	458	335	
		ARABAHMET	561	297	264	
		AYDEMET	2314	1147	1167	
		AYYILDIZ	489	271	218	
		ÇAĞLAYAN	1307	667	640	
		GÖCMENKÖY	3003	1551	1452	
		HAYDARPAŞA	155	80	75	
		İBRAHİMPAŞA	566	327	239	
		İPLİKPAZARI	229	163	66	
		KAFESLİ	233	145	88	
		KARAMANZADE	351	168	183	
		KIZILAY	3535	1754	1781	
		KÖŞKLÜÇİFTLİK	2939	1465	1474	
		KUMSAL	1855	992	863	
		KÜÇÜK KAYMAKLI	10572	5490	5082	
		MAHMUT PAŞA	314	172	142	
		MARMARA	3081	1570	1511	
		ORTAKÖY	8868	4611	4257	
		SELİMİYE	878	510	368	
		TAŞKINKÖY	3847	2180	1667	
		YENİCAMİ	1663	905	758	
		YENİŞEHİR	3715	1864	1851	
		HAMİTKÖY	5338	2773	2565	
		HASPOLAT	4204	2385	1819	
		AKINCILAR		390	199	191
		AKINCILAR		390	199	191
		ALAYKÖY		3884	2074	1810
		ALAYKÖY		2777	1445	1332
		TÜRKEİ		154	96	58
		YILMAZKÖY		953	533	420
		GÖNYELİ		17277	9095	8182
		GÖNYELİ		11671	6241	5430
		YENİKENT		5374	2725	2649
		KANLIKÖY		232	129	103
		DEĞİRMENLİK	Bucak Toplamı	11895	6210	5685
		DEĞİRMENLİK		11895	6210	5685
		BAHÇELİEVLER		256	126	130
		BAŞPINAR		321	167	154
		CAMİALTI		327	181	146
		MEHMETÇİK		497	264	233
		SARAY		1393	763	630
		TEPEBAŞI		490	277	213
		BALIKESİR		860	429	431
BEYKÖY		105	42	63		
MİNARELİKÖY		1334	755	579		
CİHANGİR		961	475	486		
ÇUKUROVA		208	100	108		
DEMİRHAN		530	267	263		
DİLEKKAYA		619	305	314		
DÜZOVA		661	332	329		
ERDEMLİ		169	86	83		
GAZİKÖY		713	357	356		
GÖKHAN		202	117	85		
KALAVAÇ		255	122	133		
KIRIKKALE		390	184	206		
KIRKLAR		384	246	138		
MERİÇ		494	246	248		
YENİCEKÖY		399	201	198		
YİĞİTLER		327	168	159		

İlçe, Bucak, Belediye ve Mahalle		Toplam	Cinsiyet		
			Erkek	Kadın	
Gazimağusa	İlçe Toplam	69741	36742	32999	
	GAZİMAĞUSA MERKEZ	50465	26891	23574	
	Bucak Toplamı	40920	22025	18895	
	GAZİMAĞUSA				
		ANADOLU	1508	790	718
		BAYKAL	2574	1285	1289
		ÇANBOLAT	2460	1193	1267
		ÇANAKKALE	4114	2259	1855
		DUMLUPINAR	2940	1563	1377
		HARİKA	651	340	311
		KAPALI MARAŞ	226	125	101
		KARAKOL	7046	4207	2839
		LALA MUSTAFA PAŞA	1836	916	920
		NAMIK KEMAL	1117	526	591
		PERTEV PAŞA	1026	526	500
		PİVALE PAŞA	1220	610	610
		SAKARYA	7647	4348	3299
		SURİÇİ	1476	725	751
		TUZLA	2645	1394	1251
		ZAFER	2027	1013	1014
		MUTLUYAKA	407	205	202
		İNÖNÜ	2927	1500	1427
		İNÖNÜ	911	456	455
		DÖRTYOL	1349	691	658
		KORKUTELİ	611	320	291
		PİRHAN	56	33	23
		YENİ BOĞAZIÇI	6618	3366	3252
		YENİ BOĞAZIÇI	3347	1712	1635
		MORMENEKŞE	1033	512	521
		AKOVA	704	353	351
		ALANIÇI	860	436	424
		ATLILAR	46	22	24
		MURATAĞA	51	27	24
		SANDALLAR	28	16	12
		YILDIRIM	549	288	261
	AKDOĞAN	Bucak Toplamı	13026	6728	6298
		AKDOĞAN	2471	1284	1187
		AKDOĞAN	2471	1284	1187
		BEYARMUDU	4125	2083	2042
		BEYARMUDU	1196	618	578
		ÇAYÖNÜ	660	341	319
		İNCİRLİ	384	185	199
		KÖPRÜLÜ	192	98	94
		TÜRKMENKÖY	782	388	394
		GÜVERCİNLİK	911	453	458
		PAŞAKÖY	3561	1929	1632
		PAŞAKÖY	1883	1029	854
KURUDERE		403	210	193	
ASLANKÖY		439	235	204	
ULUKIŞLA		836	455	381	
VADİLİ		2390	1177	1213	
VADİLİ		2129	1045	1084	
TURUNÇLU		261	132	129	
PİLE		479	255	224	
PİLE		479	255	224	
GEÇİTKALE	Bucak Toplamı	6250	3123	3127	
	GEÇİTKALE	2380	1198	1182	
	GEÇİTKALE	1253	635	618	
	ÇAMLICA	100	50	50	
	ÇINARLI	183	90	93	
	MALLIDAĞ	182	93	89	
	NERGİSLİ	279	148	131	
	SÜTLÜCE	291	143	148	
	YAMAÇKÖY	92	39	53	
	SERDARLI	2411	1178	1233	
	SERDARLI	1055	511	544	
	ERGENEKON	96	54	42	
	GÖNENDERE	389	187	202	
	GÖRNEÇ	507	234	273	
	PINARLI	167	86	81	
	TİRMEN	197	106	91	
	TATLISU	1459	747	712	
	AKTUŒ	671	346	325	
	KUÇUKERENKÖY	339	168	171	
	YALI	449	233	216	

İlçe, Bucak, Belediye ve Mahalle		Toplam	Cinsiyet	
GİRNE	İlçe Toplam		Erkek	Kadın
		69163	36718	32445
	GİRNE MERKEZ	64884	34471	30413
	Bucak Toplamı	33207	17712	15495
	GİRNE	4471	2474	1997
	AŞAĞI GİRNE	675	346	329
	AŞAĞI KARAMAN	868	429	439
	DOĞANKÖY	1268	794	474
	EDREMİT	722	390	332
	KARAKUM	3745	1963	1782
	KARA OĞLANOĞLU	16380	8765	7615
	ZEYTLİK KESİM	468	164	304
	ZEYTLİK KÖY	622	296	326
	BEYLERBEYİ	918	476	442
	OZANKÖY	3070	1615	1455
	ALSANCAK	6597	3541	3056
	ÇAĞLAYAN	611	355	256
	YAYLA	4325	2277	2048
	YEŞİLOVA	659	316	343
	ILGAZ	72	36	36
	MALATYA - İNCESU	180	103	77
	YEŞİLTEPE	750	454	296
	ÇATALKÖY	5652	3058	2594
	ÇATALKÖY	5110	2756	2354
	ARAPKÖY	542	302	240
	DİKMEN	9120	4870	4250
	AŞAĞI DİKMEN	3553	1919	1634
	YUKARI DİKMEN	416	212	204
	AĞIRDAĞ	745	376	369
	AKÇİÇEK	79	45	34
	BOĞAZKÖY	1943	1116	827
	DAĞYOLU	525	258	267
	GÖÇERİ	228	119	109
	GÜNGÖR	124	68	56
	KÖMÜRCÜ	67	27	40
	PINARBAŞI	483	236	247
	ŞİRİNEVLER	368	201	167
	AŞAĞI TAŞKENT	290	148	142
	YUKARI TAŞKENT	299	145	154
	ESENTEPE	2414	1245	1169
	ESENTEPE	1754	920	834
	BAHÇELİ	388	193	195
	BEŞPARMAK	30	16	14
	KARAAĞAÇ	242	116	126
	LAPTA (GİRNE)	7839	4016	3823
	BAŞPINAR	422	215	207
	SAKARYA	104	54	50
	ADATEPE	378	186	192
	KARŞIYAKA	2091	1057	1034
	KOCA TEPE	1700	858	842
	TINAZTEPE	2119	1100	1019
	TÜRK	531	294	237
	YAVUZ	494	252	242
	KARAMAN (YUKARI KARMİ)	55	29	26
	KARAMAN (YUKARI KARMİ)	55	29	26
	ÇAMLİBEL	4279	2247	2032
	Bucak Toplamı	4279	2247	2032
	LAPTA (ÇAMLİBEL)	774	417	357
	TEPEBAŞI	522	276	246
	AKDENİZ	86	45	41
	ALEMDAĞ	872	466	406
	ÇAMLİBEL	220	126	94
	GEÇİTKÖY	194	89	105
	HİSAR KÖY	256	150	106
	KARPAŞA	234	136	98
	KAYALAR	194	102	92
	KILIÇARSLAN	309	147	162
	KORUÇAM	375	175	200
	KOZAN	73	38	35
	ÖZHAN	170	80	90
	SADRAZAMKÖY			

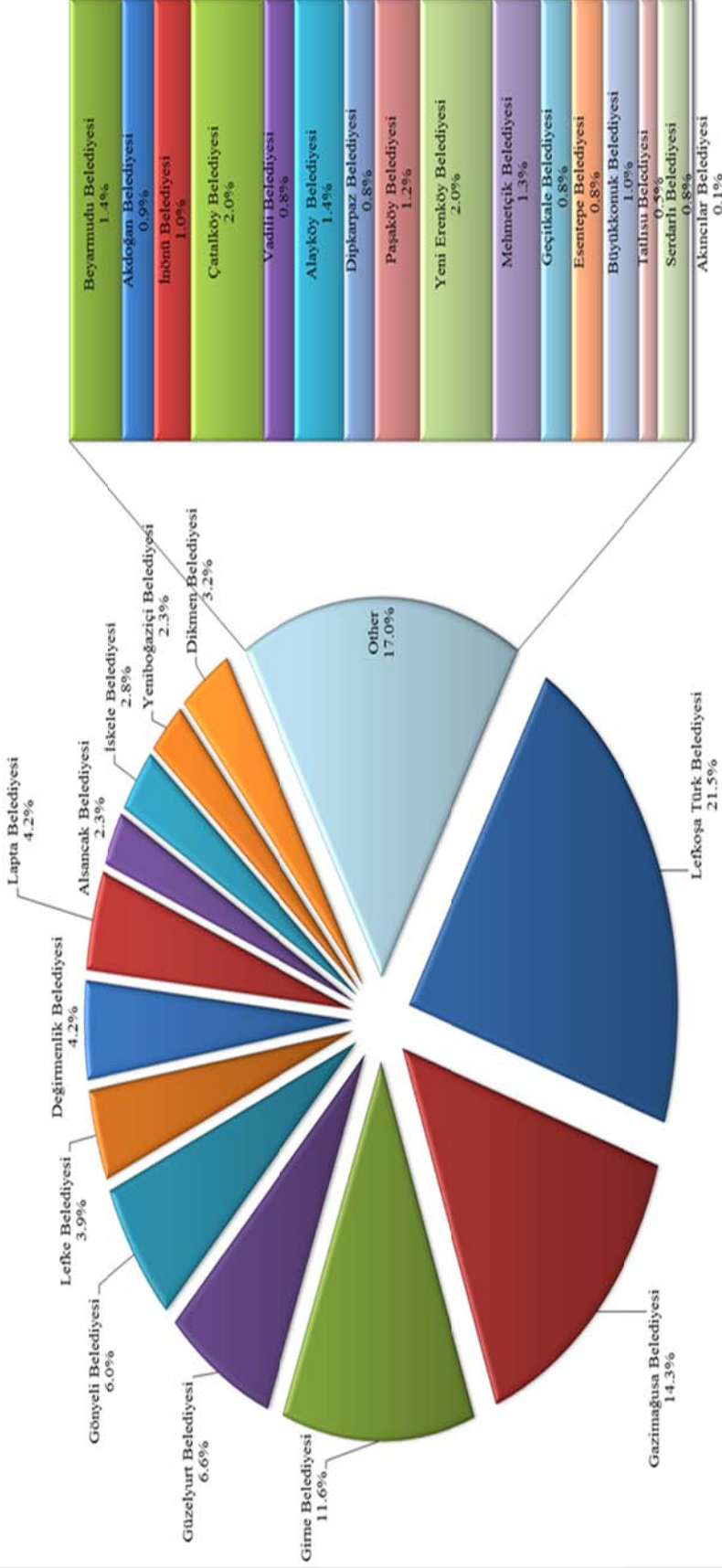
İlçe, Bucak, Belediye ve Mahalle			Toplam	Cinsiyet	
				Erkek	Kadın
Güzelyurt	İlçe Toplam		30037	15661	14376
	GÜZELYURT MERKEZ		18946	9709	9237
		Bucak Toplamı			
		GÜZELYURT	18946	9709	9237
		LALA MUSTAFA PAŞA	999	500	499
		PİYALE PAŞA	3711	1854	1857
		YAYLA	850	424	426
		AŞAĞI BOSTANCI	1822	872	950
		GÜNEŞKÖY	505	252	253
		İSMET PAŞA	2541	1265	1276
		YUKARI BOSTANCI	1495	788	707
		AKÇAY	1008	511	497
		AYDINKÖY	1164	563	601
		GAYRETKÖY	367	179	188
		KALKANLI	2305	1423	882
		MEVLEVİ	386	207	179
		SERHATKÖY	573	280	293
		ŞAHİNLER	189	89	100
		YUVACIK	214	113	101
		ZÜMRÜTKÖY	817	389	428
		Bucak Toplamı	11091	5952	5139
		LEFKE	11091	5952	5139
		LEFKE	3009	1600	1409
		BADEMLİKÖY	93	47	46
		BAĞLIKÖY	200	99	101
		CENGİZKÖY	217	106	111
		DENİZLİ	460	238	222
		GEMİKONAĞI	2075	1318	757
		YEDİDALGA	669	329	340
	YEŞİLYURT	1218	637	581	
	ÇAMLIKÖY	170	79	91	
	DOĞANCI	1299	662	637	
	GAZİVEREN	1042	518	524	
	TAŞPINAR	181	92	89	
	YEŞİLIRMAK	458	227	231	

İlçe, Bucak, Belediye ve Mahalle		Toplam	Cinsiyet		
			Erkek	Kadın	
İskele	İlçe Toplam	22492	11524	10968	
	İSKELE MERKEZ				
	Bucak Toplamı	7906	3967	3939	
	İSKELE	7906	3967	3939	
	İSKELE	1948	973	975	
	BOĞAZ	157	86	71	
	BOĞAZTEPE	312	151	161	
	CEVİZLİ	1110	564	546	
	KALECİK	435	225	210	
	AĞILLAR	188	91	97	
	ALTINOVA	229	115	114	
	ARDAHAN	330	170	160	
	AYGÜN	414	209	205	
	BOĞAZIÇI	514	252	262	
	ERGAZİ	202	94	108	
	KURTULUŞ	106	55	51	
	KUZUCUK	344	183	161	
	ÖTÜKEN	550	267	283	
	SINIRÜSTÜ	186	99	87	
	TOPÇUKÖY	310	150	160	
	TURNALAR	142	75	67	
	YARKÖY	429	208	221	
	MEHMETÇİK	Bucak Toplamı	6610	3580	3030
	MEHMETÇİK	MEHMETÇİK	3729	2074	1655
	MEHMETÇİK	MEHMETÇİK	1249	633	616
	PAMUKLU	PAMUKLU	280	141	139
	BAFRA	BAFRA	1019	705	314
	BALALAN	BALALAN	89	43	46
	ÇAYIROVA	ÇAYIROVA	406	210	196
	KUMYALI	KUMYALI	686	342	344
	BÜYÜKKONUK	BÜYÜKKONUK	2860	1487	1373
	BÜYÜKKONUK	BÜYÜKKONUK	812	435	377
	KAPLICA	KAPLICA	389	197	192
	KİLİTKAYA	KİLİTKAYA	172	82	90
	MERSİNLİK	MERSİNLİK	158	80	78
	SAZLIKÖY	SAZLIKÖY	44	23	21
	TUZLUCA	TUZLUCA	389	216	173
	YEDİKONUK	YEDİKONUK	860	436	424
	ZEBEKKÖY	ZEBEKKÖY	36	18	18
	KANTARA	KANTARA	21	19	2
	KANTARA	KANTARA	21	19	2
	YENİ ERENKÖY	Bucak Toplamı	7976	3977	3999
	YENİ ERENKÖY	YENİ ERENKÖY	5627	2812	2815
	YENİ ERENKÖY	YENİ ERENKÖY	1774	874	900
	ADAÇAY	ADAÇAY	100	51	49
	AVTEPE	AVTEPE	119	56	63
	BOLTAŞLI	BOLTAŞLI	228	118	110
DERİNCE	DERİNCE	488	250	238	
ESENKÖY	ESENKÖY	58	26	32	
GELİNCİK	GELİNCİK	496	246	250	
KURUOVA	KURUOVA	132	58	74	
SİPAHİ	SİPAHİ	614	295	319	
TAŞLICA	TAŞLICA	80	40	40	
YEŞİLKÖY	YEŞİLKÖY	799	411	388	
ZİYAMET	ZİYAMET	739	387	352	
DİPKARPAZ	DİPKARPAZ	2349	1165	1184	
ERSİN PAŞA	ERSİN PAŞA	861	433	428	
POLAT PAŞA	POLAT PAŞA	503	252	251	
SANCAR PAŞA	SANCAR PAŞA	652	322	330	
KALEBURNU	KALEBURNU	333	158	175	

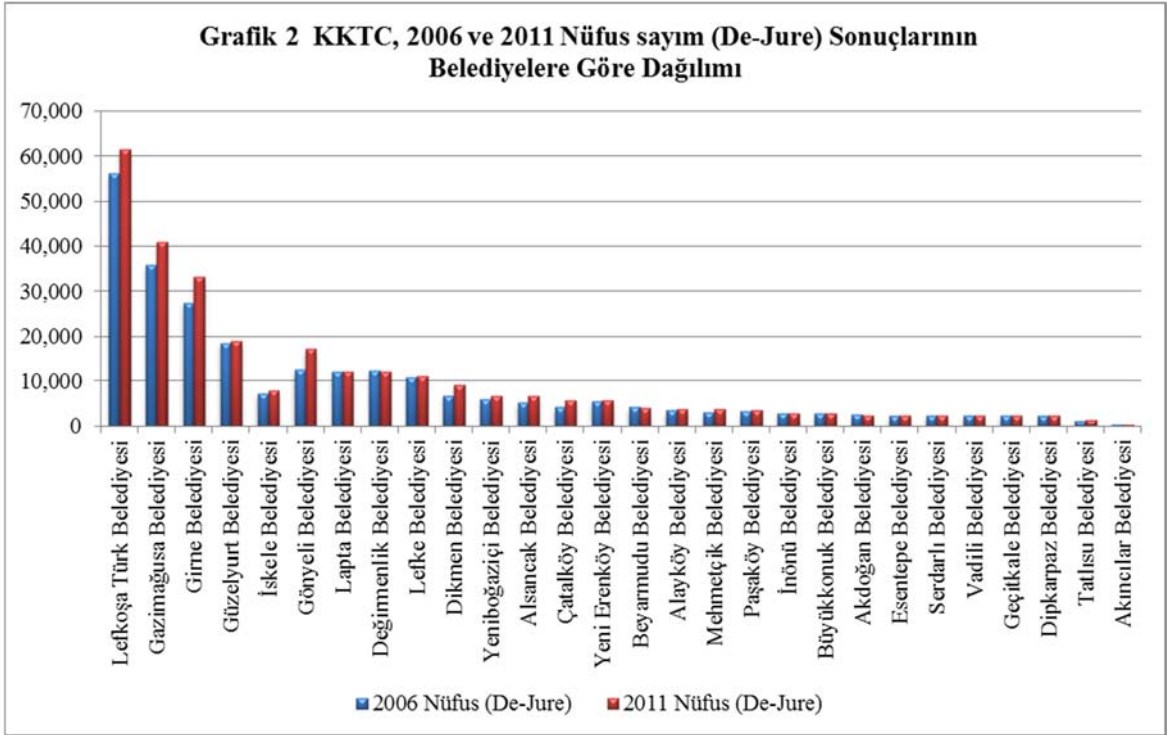
Lapta Belediyesi'nin hem Girne Bucağı hem de Çamlıbel Bucağı'nda mahallesi bulunmasından dolayı iki farklı Bucakta nüfusu bulunmaktadır. Lapta Belediyesi nüfus toplamı her iki bucak nüfusu toplamına eşittir.

Pile, Karaman (Yukarı Karmi) ve Kantara mahalleleri herhangi bir belediyeye bağlı olmadıklarından dolayı nüfusları ayrı olarak verilmiştir.

Grafik 1 KKTC, 2011 Nüfus Sayım (De-Jure) Sonuçlarının Belediyelere Göre Yüzde Dağılımı

KKTC'nin 2011 Genel Nüfus Sayımı'na göre belediye bölgelerindeki toplam De-Jure nüfusunun 285,702 olduğu dikkate alınırsa, bu nüfusun %56.8'i ilçe merkezindeki belediyelerde, %43.2'si diğer belediyelerde yaşamakta olduğu görülmektedir (Grafik 1). Belediye sınırları dışında kalan Pile, Kantara ve Yukarı Karmi'de toplam 555 kişinin yaşadığı saptanmıştır.

2006 ve 2011 nüfus sayımlarına bakıldığında Girne, Gönyeli, Alsancak, Çatalköy, Dikmen ve Tatlısu belediyelerinin nüfuslarında %20'den fazla artış olduğu, Akıncılar köyünde ise %16'ya yakın nüfusta azalma olduğu dikkat çekmektedir (Tablo 1 ve Grafik 2)

Belediye Organları

1. Belediye Meclisi
2. Belediye Başkanı

Belediye Meclisi: Belediye Meclisi Belediyenin genel karar organıdır. Belediye Meclisi, değiştirilmiş şekliyle 5/1976 sayılı Seçim ve Halkoylaması Yasası kurallarının öngördüğü esaslara göre halk tarafından dört yılda bir yapılan seçimde seçilen üyelerden oluşur.

Belediye Başkanı: Belediye Başkanı, Belediyenin yürütme organı ve Belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Belediye Başkanı, Belediye Meclisinin Başkanıdır. Oylamada eşitlik halinde ikinci oy hakkı vardır. Belediye Başkanı değiştirilmiş şekliyle 5/1976 sayılı Seçim ve Halkoylaması Yasası kurallarına uygun olarak dört yılda bir yapılan seçimle belirlenir.

Belediyelerin Gelirleri ve Yıllar itibarıyla Gelişmeler (2008-2018)

Değiştirilmiş şekliyle, 51/1995 sayılı Belediyeler Yasası, belediyelerin gelirlerine ilişkin genel kuralları 77'inci madde düzenlemiştir.

Belediyeler, kaynakların tahsis ve kullanımında, verimlilik ve maliyetin geri dönüşü esaslarını dikkate alırlar. Belde halkına götürülen sosyal amaçlı hizmetler dışındaki her türlü hizmetin bedeli, hizmetlerden yararlandırılan kullanıcılardan uygun bir şekilde tahsil edilir.

Kalkınma plan ve programlarında belediyeler için öngörülen hedeflere ulaşılmasını gerçekleştirmek, belediyeleri teşvik etmek ve değişik sosyal ve ekonomik kalkınma düzeyinde bulunan belediyeler arasında hizmet dengesini sağlamak amacıyla, belediyelere mali yardım yapılır.

Belediye Gelirleri :

Değiştirilmiş şekliyle 51/1995 sayılı Belediyeler Yasası, belediyelerin gelirlerini 77'inci maddesinde düzenlemiştir. Buna göre belediyelerin gelirleri:

1. Belediyeler Yasası ve diğer yasalarla belediyelere vergi, resim, harç, ücret ve benzeri adlarla sağlanmış olan gelirler;
2. Mahalli gelirlerinden ayrılan pay;
3. Belediyenin kamu hizmeti alanında faaliyet gösteren kurum, işletme ve döner sermayeli kuruluşlarının net gelirleri;
4. Belediyelerin hukuksal alandaki girişim ve uğraşları karşılığında sağlayacakları gelirler;
5. Devlet ve kamu kuruluşlarının koşullu veya koşulsuz yardımları;
6. Her türlü koşullu ve koşulsuz bağışlar ile alınan kredi borçlanmalar;
7. Belediye taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka surette değerlendirilmesinden doğan gelirler;
8. Bir yasa ile düzenlenen ve Belediye sınırları içerisindeki taşınmaz mallar için ödenen taşınmaz mal vergisi (Emlak Vergisi);
9. Para ve vergi cezaları;
10. Diğer gelirler

Belediyelerin Giderleri:

Değiştirilmiş şekliyle, 51/1995 sayılı Belediyeler Yasası, belediyelerin giderlerini 109'uncu maddesinde düzenlemiştir. Buna göre belediyelerin giderleri:

1. Belediyece görev ve hizmetleri karşılamak için yapılan harcamalar;
2. Belediye adına gördürülen bir hizmet veya alınan bir mal veya yüklenilen ve kabul edilen işler karşılığında belediye hesabına gerçekteşen borçlar;
3. Belediye genel idaresinin gerektirdiđi yönetim ve personel giderleri;
4. Yasa, karar, plan, anlařma ve sözleşmelere dayanan harcamalar;
5. Kendi girişimlerine verecekleri sermaye ve yapacakları yardımlarla ortaklıklara veya birliklere katılma payları ve başka kurum ve teşekküllere yapacakları mali ve ekonomik transfer yardımları;
6. Temsil, ađırlama ve tören giderleri.

Tablo 6 Yıllara Göre Belediyelerin Gerçekleşen Gelir ve Gider Dağılımı (2008 – 2018)

AÇIKLAMA	YILLARA GÖRE BELEDİYELERİN GERÇEKLEŞEN GELİR ve GİDER DAĞILIMI (2008 - 2018)													(Bin ₺) (000,₺)
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018			
Vergi Gelirleri	52,588.5	55,872.6	59,275.6	68,016.1	68,423.9	71,613.4	77,541.5	84,076.8	97,827.5	114,978.7	143,435.3			
Vergi Dışı Gelirler	52,043.5	56,687.0	59,088.7	68,859.9	67,051.6	79,621.0	87,102.8	92,505.1	109,184.8	174,166.5	201,894.1			
Sermaye Gelirleri	5,549.0	369.0	357.0	729.3	125.5	49.0	14.1	294.0	147.3	166.4	182.5			
A İman Bağış Yardım ve Krediler	110,791.3	142,361.9	168,380.8	181,103.6	167,708.1	202,204.5	230,656.4	207,318.3	280,082.3	327,726.3	372,201.1			
Kdv	349.7	397.8	275.8	817.6	2,186.9	1,883.1	2,067.1	2,550.1	4,068.1	1,871.0	2,529.2			
Döner Sermaye Gelirleri	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Depozito	11.4	245.8	-637.0	-76.5	-690.4	-766.8	-679.2	-959.9	267.3	940.5	-798.5			
Over-Draft	7,554.7	8,121.0	8,485.8	0.0	0.0	-875.2	6,448.8	1,475.8	-1,110.0	0.0	0.0			
Bankada	2,340.2	1,381.3	5,606.1	11,647.6	13,325.6	13,118.5	10,053.1	-7,042.0	-5,786.8	13,169.6	17,157.8			
Kasada	667.4	298.4	283.1	774.0	646.6	1,138.8	681.8	13,506.9	348.2	263.2	426.1			
Diğer	1,173.2	673.2	4,662.0	2,420.3	10,889.6	4,662.7	2,962.4	3,287.9	2,460.0	2,169.4	19,794.4			
Emanet ve Çeçici Hesaplar	725.2	3,403.1	1,762.7	351.7	986.5	3,915.2	683.2	2,080.9	245.3	2,828.0	299.8			
Genel Toplam	233,794.2	269,811.0	307,510.7	334,643.6	330,653.8	376,564.1	417,532.0	399,093.8	487,734.1	638,279.7	757,121.7			
Personel Giderleri	103,233.8	114,060.2	121,610.6	137,166.0	128,238.7	150,631.1	179,414.3	191,516.3	219,945.0	252,062.1	301,761.2			
Sosyal Güv. Kurumlarına Bel.PrİM Giderleri	11,603.7	13,085.3	15,021.8	13,102.0	12,011.0	11,711.3	12,966.7	17,030.2	32,211.7	36,828.1	39,988.6			
Mal ve Hizmet Alımları	31,006.3	40,898.3	51,183.9	57,010.0	56,486.6	64,479.6	74,953.2	80,711.5	89,657.6	172,545.7	231,151.5			
Faiz Giderleri	2,524.5	2,241.9	3,074.6	3,416.3	4,052.5	3,331.5	3,297.0	5,754.9	4,980.5	3,538.7	4,685.6			
Cari Transferler	4,616.3	6,840.8	9,517.6	9,717.6	6,301.3	5,942.5	6,947.4	8,821.5	10,806.6	16,102.4	19,620.2			
Sermaye Giderleri	45,433.1	53,035.4	64,444.7	57,662.5	57,522.1	61,659.1	82,278.2	69,403.6	75,120.7	88,134.3	105,803.8			
Sermaye Transferleri	980.8	1,601.9	3,349.9	612.5	437.8	589.3	904.8	826.9	1,055.9	2,089.1	3,257.9			
Diğer Ödenekler	22,313.9	25,484.6	30,842.8	32,914.0	30,779.7	54,747.8	40,058.9	18,519.6	26,428.5	28,707.6	26,504.3			
Bankada	9,066.8	11,057.5	6,622.4	12,723.0	22,989.5	16,223.7	7,926.9	-1,049.9	9,500.8	16,599.2	13,436.4			
Depozito	-345.4	-640.4	-720.9	-852.5	-988.0	-938.4	-959.9	-986.4	-1,051.4	-1,030.6	-1,164.3			
Diğer	-04.7	09.5	154.1	6,139.6	5,535.5	1,593.0	-395.6	447.0	8,355.6	12,128.9	160.9			
Döner Sermaye Giderleri	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			
Emanet ve Çeçici Hesaplar	1,148.8	264.8	47.5	493.9	704.3	82.4	2,864.3	258.8	1,840.8	45.3	2,165.2			
Kasada	1,025.1	350.1	932.7	1,023.6	1,214.8	1,046.1	941.7	743.1	-216.8	724.8	1,503.0			
Kdv Ödenekleri	1,191.1	1,521.3	1,428.9	3,515.1	5,368.0	5,465.1	6,334.3	7,096.6	9,098.7	9,804.2	8,247.4			
Genel Toplam	233,794.2	269,811.0	307,510.7	334,643.6	330,653.8	376,564.1	417,532.0	399,093.8	487,734.1	638,279.7	757,121.7			
GSYİH	5,079,907.7	5,376,318.9	5,614,136.9	6,508,996.3	6,955,084.7	7,606,898.6	8,558,586.6	10,222,456.0	11,601,228.5	14,544,824.3	18,324,165.3			
T oplam Giderler / GSYİH (%)	4.60	5.02	5.48	5.14	4.75	4.95	4.71	3.90	4.20	4.39	4.13			

Kaynak : Devlet Planlama Örgütü

Belediyelerin Gelir Analizleri :

Belediyelerin 2016 – 2018 yılı gelirleri Tablo 7’de görülmektedir.

Tablo 7 Belediyelerin Gelirleri
(2016 - 2018)

Yıllar	2016	2017	2018	(₺) Değişme (%) (2018/2017)
I. Devlet Katkısı	226,983,939.51	252,423,804.86	313,126,543.69	24.0
Pay (%)	46.5	39.5	41.4	-
II. Özkaynaklar	246,433,099.46	347,951,115.40	380,435,284.17	9.3
Pay (%)	50.5	54.5	50.2	-
III. Borçlanma	13,824,928.99	16,663,082.57	24,151,153.43	44.9
Pay (%)	2.8	2.6	3.2	-
IV. Diğer Gelirler	492,161.87	21,241,649.26	39,408,726.11	85.5
Pay (%)	0.1	3.3	5.2	-
Toplam	487,734,129.83	638,279,652.09	757,121,707.40	18.6

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

2018 yılında 2017 yılına göre borçlanmada 44.9%’luk artış görülmektedir. Borçlanma kalemi, cari yıl içinde alınan kredileri kapsamaktadır. Bundan dolayı bakiye borçlar dahil edilmemektedir.

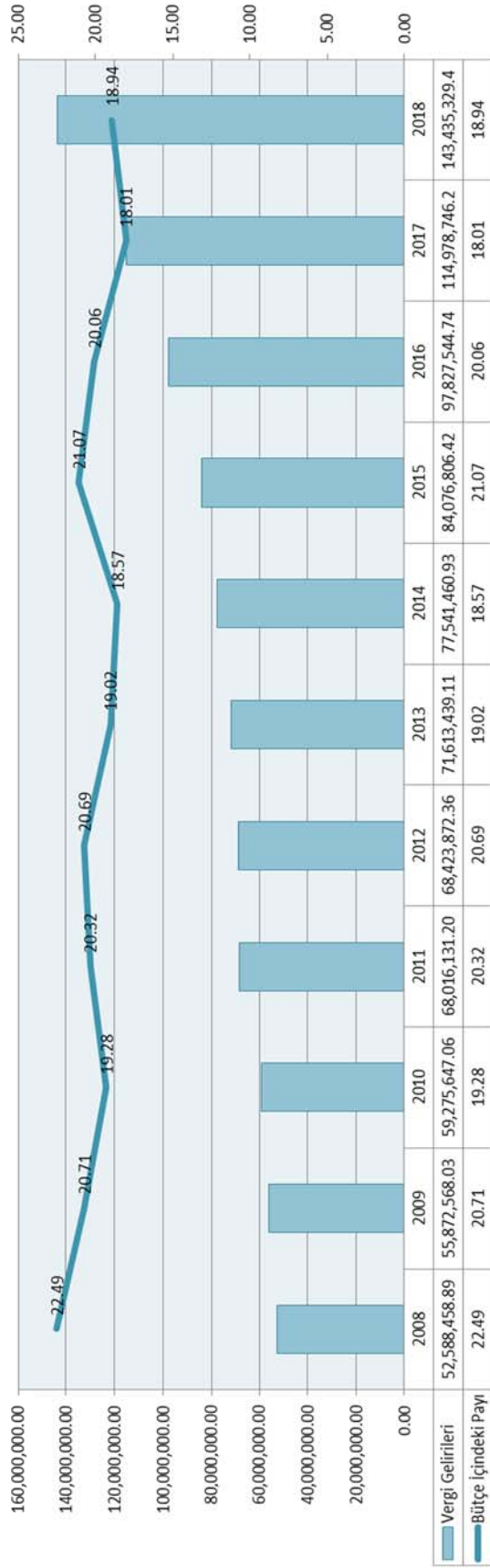
Her yıl Devlet Bütçesinde öngörülen mahalli gelirlerin % 9.25 (2015 yılına kadar %8.5'lik) oranındaki kısmı belediyelere nüfus oranları dikkate alınarak dağıtılmaktadır. (Tablo 8).

Tablo 8 Belediyelere Yapılan Devlet Katkısının Mahalli Gelirler İçindeki Payı (2016 - 2018)

Yıllar	2016	2017	2018
Öngörülen Mahalli Gelirler	2,374,650,000.0	2,821,694,000.0	3,599,418,000.0
Öngörülen Devlet Katkısı (Bütçe)	219,655,130.0	261,006,700.0	322,538,100.0
Gerçekleşen Mahalli Gelirler	2,711,479,996.2	3,386,431,712.8	4,258,654,345.1
Gerçekleşen Devlet Katkısı (Bütçe)	220,425,125.2	263,699,312.7	323,601,570.3
Gerçekleşen Devlet Katkısı (Belediye)	226,983,939.5	252,423,804.9	313,126,543.7
Devlet Katkısının Öngörülen Mahalli Gelirler İçindeki Payı (%)	9.25	9.25	9.25
Gerçekleşen Devlet Katkısı (Bütçe) Gerçekleşen Mahalli Gelirler içindeki payı (%)	8.13	7.79	7.60

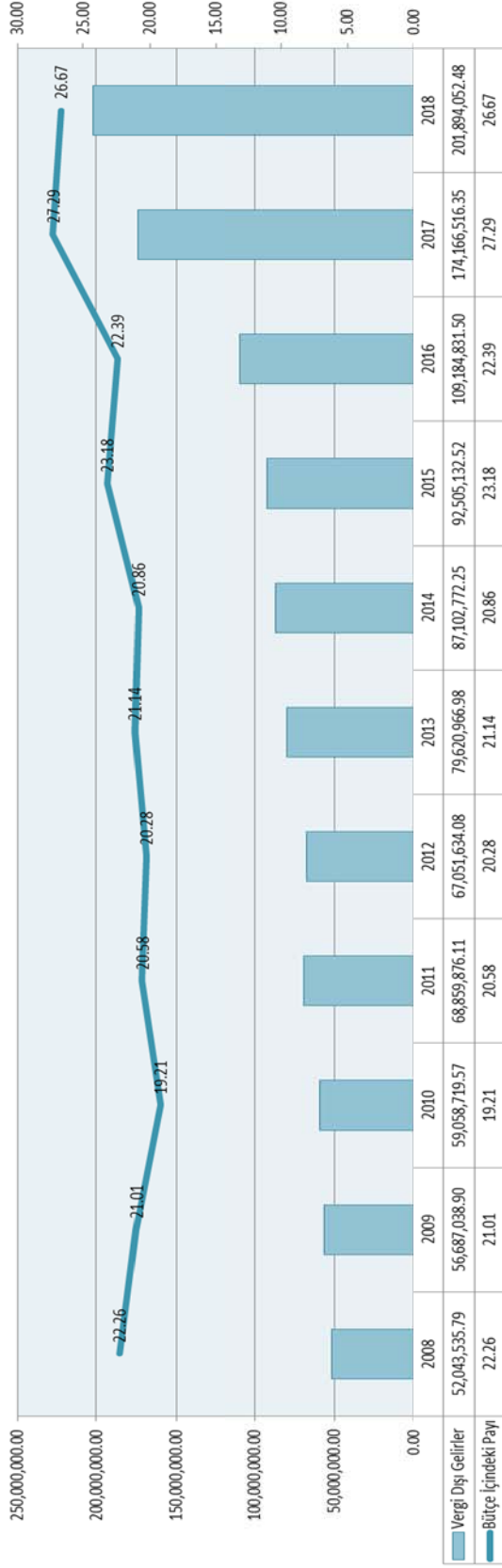
Belediyelere,devlet bütçesinde öngörülen mahali gelirlerden,
51/1995 sayılı Belediyeler yasasında belirlenen oranlar kadar Devlet katkısı yapılmaktadır.
Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

Grafik 3 Belediyelerin Yıllar İtibarı İle Kesinleşen Vergi Gelirleri ve Bütçe İçindeki Payı

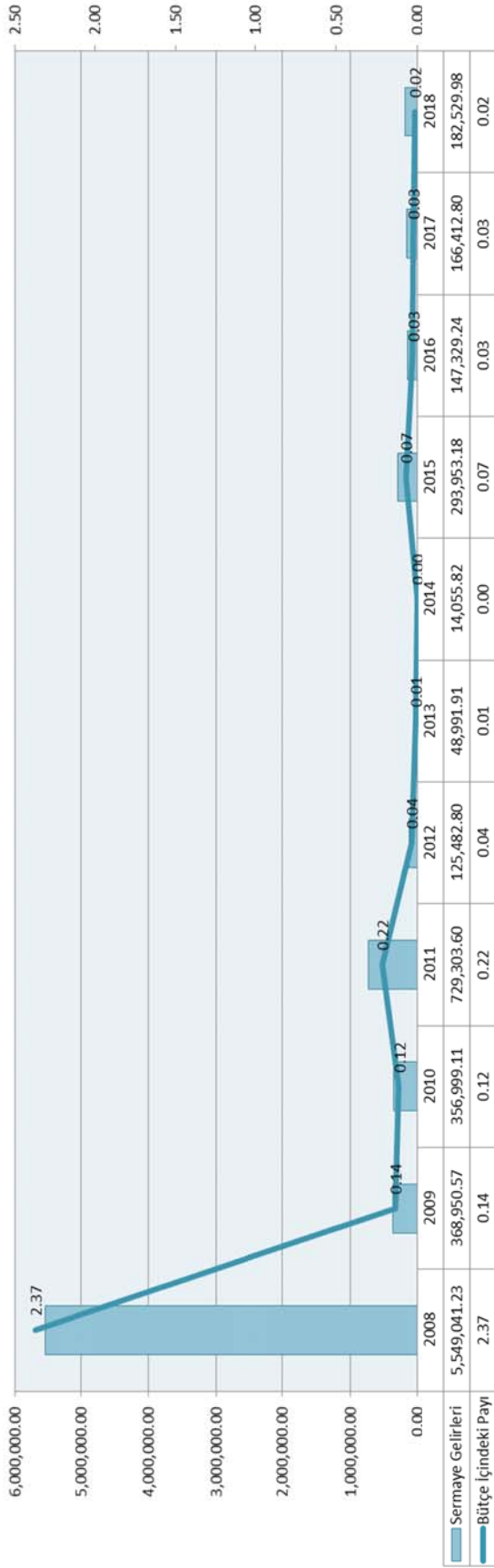
Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen vergi gelirlerinin sürekli olarak arttığı görülmektedir. 2008 yılında 52,588,458.89 TL olan vergi gelirleri, 2018 yılında 143,435,329.47 TL olarak gerçekleşmiştir. 2008 yılında vergi gelirlerinin bütçe içerisindeki payı %22.49 iken 2018 yılındaki payı %18.94 olarak belirlenmiştir. Vergi gelirlerinin bütçe içerisindeki en düşük payı %18.01 ile 2017 yılında gerçekleşmişti. (Grafik 3).

Grafik 4 Belediyelerin Yıllar İtibarı İle Kesinleşen Vergi Dışı Gelirleri ve Bütçe İçindeki Payı

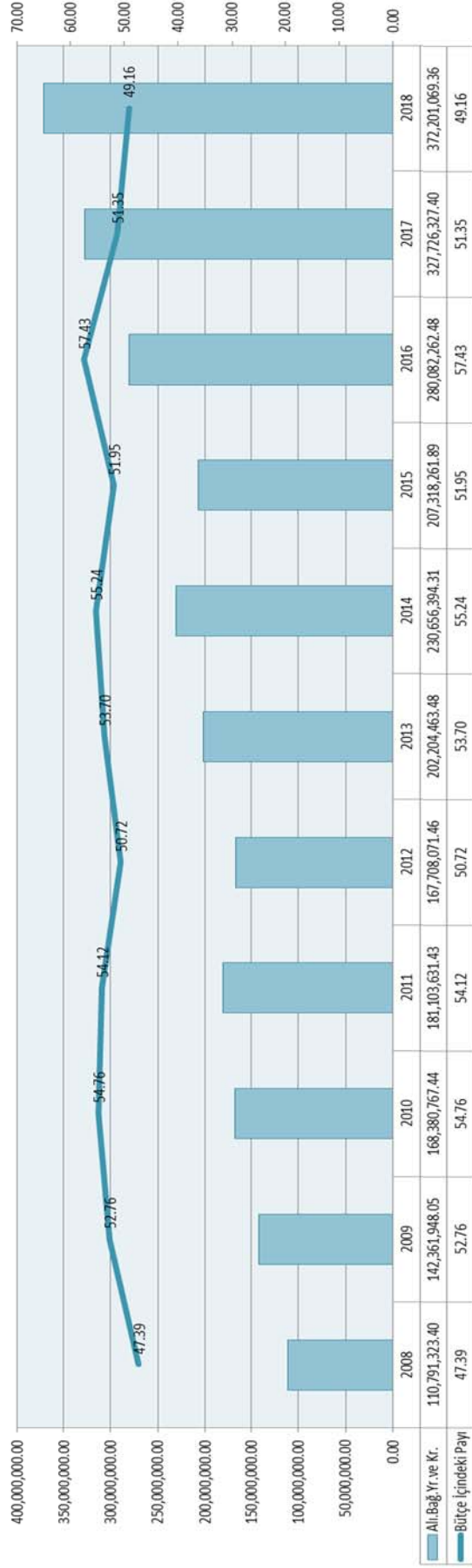
Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen vergi dışı gelirlerinin 2012 yılı hariç sürekli olarak arttığı görülmektedir. 2008 yılında 52,043,535.79 TL olan vergi dışı gelirler, 2011 yılında 68,859,876.1 TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında ise gerileme yaşanmış ve 67,051,634.0 TL'ye inmiştir. 2013 ve 2018 yıllarında yine yükselişe geçerek 201,894,052.48 TL seviyesine ulaşmıştır. Vergi dışı gelirlerin bütçe içerisindeki payına bakıldığında yıllar itibarı ile bir düşüş yaşandığı görülmektedir. 2008 yılında %22.26 olan payı, 2010 yılında %19.21 ile en düşük seviyede gerçekleşmiştir. 2011 ve 2014 yılları arasında ise stabil olarak ortalama %20.71 dolaylarında seyrettiği görülmektedir. 2018 yılında ise yine yükselişe geçerek %26.67 seviyesine ulaşmıştır. (Grafik 4).

Grafik 5 Belediyelerin Yıllar İtibarı İle Kesinleşen Sermaye Gelirleri ve Bütçe İçindeki Payı

Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen sermaye gelirlerine bakıldığında özellikle 2008 yılında gerçekleşen gelir ve bütçe içerisindeki pay farkı dikkat çekmektedir. Burada yaşanan değişimin neden ve sonuçları araştırıldığında, Lefkoşa Türk Belediyesi'nin Haspolat'ta yapmış olduğu sosyal konut satışından elde edilen gelir olduğu görülmüştür. (Grafik 5).

Grafik 6 Belediyelerin Yıllar İtibarı İle Kesinleşen Alınan Bağış Yardımlar ve Krediler Gelirleri ve Bütçe İçindeki Payı

Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen devlet katkısı, bağış, yardım ve kredi gelirlerine bakıldığında yıllar itibarı ile 2011 yılına kadar sürekli bir artış olduğu görülmektedir. 2008 yılında 110,791,323.40 TL olan gelirler 2011 yılında 181,103,631.4 TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında ise 167,708,071.4 TL'ye gerilemiştir. 2013 ve 2014 yıllarında ise tekrar yükselerek 230,656,394.31 TL'ye ulaşmıştır. 2015 yılında gerilediği, 2016 ve 2018 yıllarında ise yükselişe geçerek 372,201,069.36 TL seviyesine ulaşmıştır. Alınan bağış, yardım ve kredilerin bütçe içerisindeki payına bakıldığında, özellikle 2008 yılında %47.39 ile en düşük seviyede gerçekleştiği görülmektedir. Yıllar itibarı ile alınan bağış yardımlar ve kredilerin bütçe içerisindeki ortalama payı %52,60 civarında olup bu oran belediyelerin bağımlılık oranını göstermektedir. (Grafik 6).

Belediyelerin Gider Analizleri :

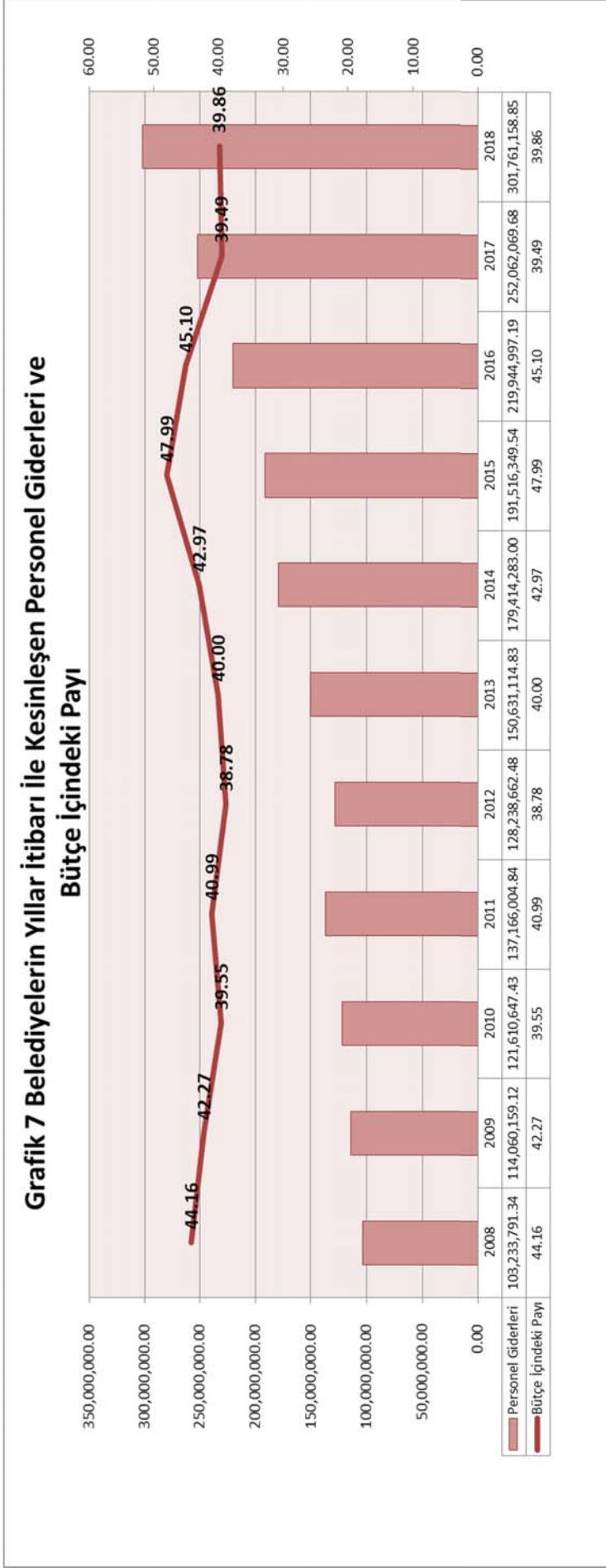
Belediyelerin 2017 yılındaki personel giderlerinin toplam giderler içindeki payı %45.3' iken, 2018 yılında bu oran azalarak %45.1'e gerilemiştir. Vergi gelirleri, vergi dışı gelirler, sermaye gelirleri ve yardımların toplamı öz kaynak gelirlerini oluşturmaktadır. Bir önceki yılda %83.0 olan Personel giderlerinin öz kaynak gelirlerine oranı ise 2018 yılında artarak %89.8 olduğu görülmektedir (Tablo 9).

Tablo - 9 Belediyelerin Giderleri
(2016 - 2018)

(₺)

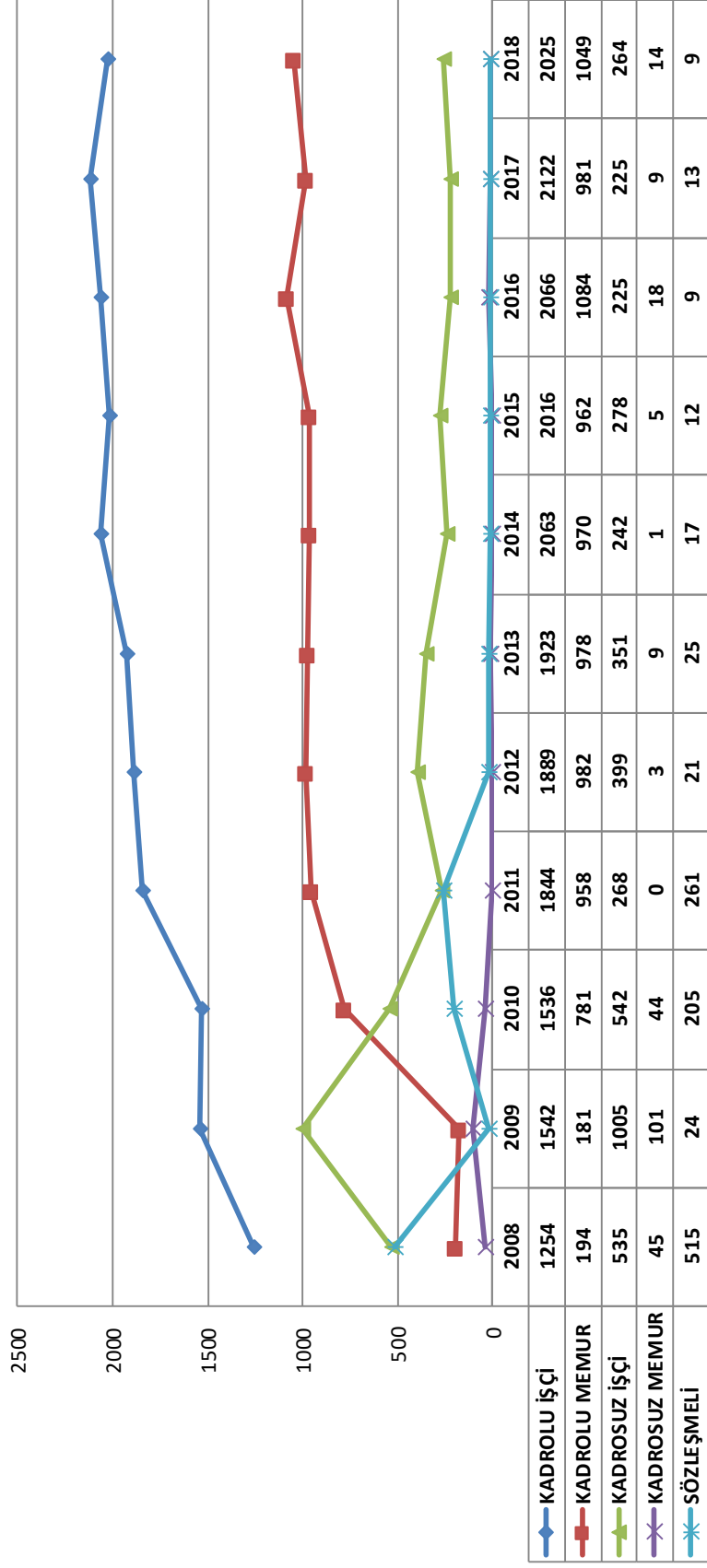
Yıllar	2016	2017	2018	Değişme (%) (2018/2017)
Personel Giderleri	252,156,676.7	288,890,208.51	341,749,736.51	18.3
Pay (%)	51.7	45.3	45.1	-
Mal ve Hizmet Alımları	89,657,569.1	172,545,665.72	231,151,513.95	34.0
Pay (%)	18.4	27.0	30.5	-
Yatırımlar	75,120,733.96	88,134,278.33	105,803,833.82	20.0
Pay (%)	15.4	13.8	14.0	-
Transferler ve Borç Ödemeleri	43,267,994.7	50,381,697.81	54,015,002.92	7.2
Pay (%)	8.9	7.9	7.1	-
Diğer Giderler	27,531,155.5	38,327,801.72	24,401,620.20	-36.3
	5.6	6.0	3.2	-
Toplam	487,734,129.8	638,279,652.09	757,121,707.40	18.6
Özkaynak Gelirleri	246,433,099.46	347,951,115.40	380,435,284.17	
Personel Giderleri / Özkaynak Gelirleri	102.3%	83.0%	89.8%	

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen personel giderlerine bakıldığında 2008 yılında 103,233,791.34 TL olan personel giderleri, 2011 yılına kadar sürekli olarak artış göstermiş ve 2011 yılında 137,166,004.84 TL'ye ulaşmıştır. 2012 yılında ise, 128,238,662.48 TL'ye gerilemiştir. 2013 yılından 2018 yılına kadar tekrar yükselişe geçerek 301,761,158.85 TL'ye ulaşmıştır. Personel giderlerinin bütçe içerisindeki payına bakıldığında, 2015 yılında %47.99'luk payla en yüksek seviyeye ulaştığı yıl olmuştur. Belediyeler birliğinden alınan bilgiye göre 2008 yılında toplam kadrolu işçi sayısı 1254 kişi olan belediyelerin, 2018 yılında 2025 kişiye yükseldiği görülmektedir (Grafik 8). Daha sonraki yıllarda ise, personel giderleri payının 2012 yılına kadar sürekli gerileyerek %38.78'e kadar düştüğü, 2018 yılında ise %39.86'ya yükseldiği görülmektedir (Grafik 7). Alınan ekonomik tedbirlerden biri olan 2011 yılında Tüketici Fiyatları Endeksindeki % 14.72'lik artışın maaşlara konsolide edilmemesi ve belediyelerin Sosyal Sigortalar Dairesi ve İhtiyat Sandığı Dairesine olan borçları da dikkate alındığında personel giderlerinin bütçe içerisindeki payının çok daha yüksek olduğu görülmektedir. (Grafik 15).

Grafik 8 Yıllar İtibarı İle Belediye Çalışanlarının Statü Trendi (2008-2018)

Kaynak : Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği.

2008-2018 yılları arası belediye çalışanlarının statülerinde meydana gelen değişiklikler ve artışlar yukarıdaki grafikte görüldüğü gibidir. (Grafik 8). Belediye çalışanı başına düşen nüfus 2006'da 84 kişi 2011'de ise 86 kişi olmuştur. (2006 ve 2011 Nüfus Sayımları.)

Belediyelerin personel durumuna baktığımız zaman ise 2017 yılına göre 2018 yılında memur sayısında 73 kişilik artış , işçi sayısında 58, sözleşmeli personel sayısında ise 4 kişilik azalma olmuştur. (Tablo 10).

Tablo - 10 Belediyelerdeki Memur, İşçi ve Sözleşmeli Personel Sayıları (2016 - 2018)

Yıllar	2016	2017	2018	Değişme (2018/2017)
Kadrolu Memur	1062	981	1049	6.9
Kadrosuz Memur	18	9	14	55.6
Toplam Memur	1080	990	1063	7.4
Kadrolu İşçi	1967	2122	2025	-4.6
Kadrosuz İşçi	225	225	264	17.3
Toplam İşçi	2192	2347	2289	-2.5
Sözleşmeli	9	13	9	-30.8
Genel Toplam	3281	3350	3361	0.3

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

Tablo 11 Yıllar İtibarı İle Belediye Bazında Personel Sayısı

BELEDİYE	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
AKDOĞAN	24	33	33	32	33	36	35	34	33	33	32
AKINCLAR	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	3
ALAYKÖY	29	33	33	33	33	33	32	33	38	38	38
ALSANCAK	74	89	89	93	91	91	111	119	115	109	105
BEYARMUDU	40	43	41	41	38	48	49	49	50	51	52
BÜYÜKKONUK	25	43	47	45	45	43	51	56	60	60	60
ÇATALKÖY	91	89	88	87	95	99	99	98	96	94	93
DEĞİRMENLİK	102	112	123	177	176	176	173	173	171	165	161
DİKMEN	37	85	104	105	106	106	105	106	102	102	103
DİPKARPAZ	37	38	39	40	40	47	42	38	46	34	42
ESENTEPE	27	39	60	61	63	56	58	56	53	50	47
GEÇİTKALE	30	30	43	47	44	45	42	41	39	38	34
GİRNE	222	211	203	199	197	200	200	200	304	304	290
GÖNYELİ	149	156	161	152	151	148	147	151	149	146	139
GÜZELYURT	119	109	112	112	116	110	111	109	110	110	106
İNÖNÜ	28	29	28	30	29	29	26	27	28	30	30
İSKELE	86	152	134	140	139	140	138	145	145	145	143
LAPTA	83	171	174	185	186	193	187	162	165	170	167
LEFKE	102	107	108	111	97	99	112	121	121	130	105
LEFKOŞA	746	723	908	963	934	907	887	869	869	836	824
GAZİMAĞUSA	248	238	228	290	285	279	299	308	326	326	389
MEHMETÇİK	42	48	61	59	59	54	55	56	63	71	78
PAŞAKÖY	20	30	31	38	37	37	36	34	34	34	34
SERDARLI	14	21	28	27	27	31	35	34	34	32	33
TATLISU	26	20	20	20	21	26	25	25	28	28	31
VADİLİ	20	20	24	34	35	35	19	19	19	18	18
YENİBOĞAZIÇI	63	82	96	94	95	95	95	87	85	85	95
YENİERENKÖY	55	99	89	113	118	119	120	119	115	107	109
TOPLAM	2543	2853	3108	3331	3294	3286	3293	3273	3402	3350	3361
Kaynak : Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği.											

**Tablo 12 KKTC, 2011 Nüfus Sayım (De-Jure) Sonuçlarına Göre
2018 Yılı Belediye Personeli Başına Düşen Nüfus**

Belediyeler	2011 Nüfus (De-Jure)	2011 % Dağılım	2018 Belediye Personel Sayısı	2018 Belediye Personel % Dağılımı	2018 Personel Başına Düşen Nüfus
Lefkoşa Türk Belediyesi	61,378	21.5	824	24.5%	74
Gazimağusa Belediyesi	40,920	14.3	389	11.6%	105
Girne Belediyesi	33,207	11.6	290	8.6%	115
Güzelyurt Belediyesi	18,946	6.6	106	3.2%	179
İskele Belediyesi	7,906	2.8	143	4.3%	55
Gönyeli Belediyesi	17,277	6.0	139	4.1%	124
Lapta Belediyesi	12,118	4.2	167	5.0%	73
Değirmenlik Belediyesi	11,895	4.2	161	4.8%	74
Lefke Belediyesi	11,091	3.9	105	3.1%	106
Dikmen Belediyesi	9,120	3.2	103	3.1%	89
Yeniboğaziçi Belediyesi	6,618	2.3	95	2.8%	70
Alsancak Belediyesi	6,597	2.3	105	3.1%	63
Çataköy Belediyesi	5,652	2.0	93	2.8%	61
Yeni Erenköy Belediyesi	5,627	2.0	109	3.2%	52
Beyarmudu Belediyesi	4,125	1.4	52	1.5%	79
Alayköy Belediyesi	3,884	1.4	38	1.1%	102
Mehmetçik Belediyesi	3,729	1.3	78	2.3%	48
Paşaköy Belediyesi	3,561	1.2	34	1.0%	105
İnönü Belediyesi	2,927	1.0	30	0.9%	98
Büyükkonuk Belediyesi	2,860	1.0	60	1.8%	48
Akdoğan Belediyesi	2,471	0.9	32	1.0%	77
Esentepe Belediyesi	2,414	0.8	47	1.4%	51
Serdarlı Belediyesi	2,411	0.8	33	1.0%	73
Vadili Belediyesi	2,390	0.8	18	0.5%	133
Geçitkale Belediyesi	2,380	0.8	34	1.0%	70
Dipkarpaz Belediyesi	2,349	0.8	42	1.2%	56
Tatlısu Belediyesi	1,459	0.5	31	0.9%	47
Akıncılar Belediyesi	390	0.1	3	0.1%	130
Toplam	285,702	100.0	3,361	100.0%	85

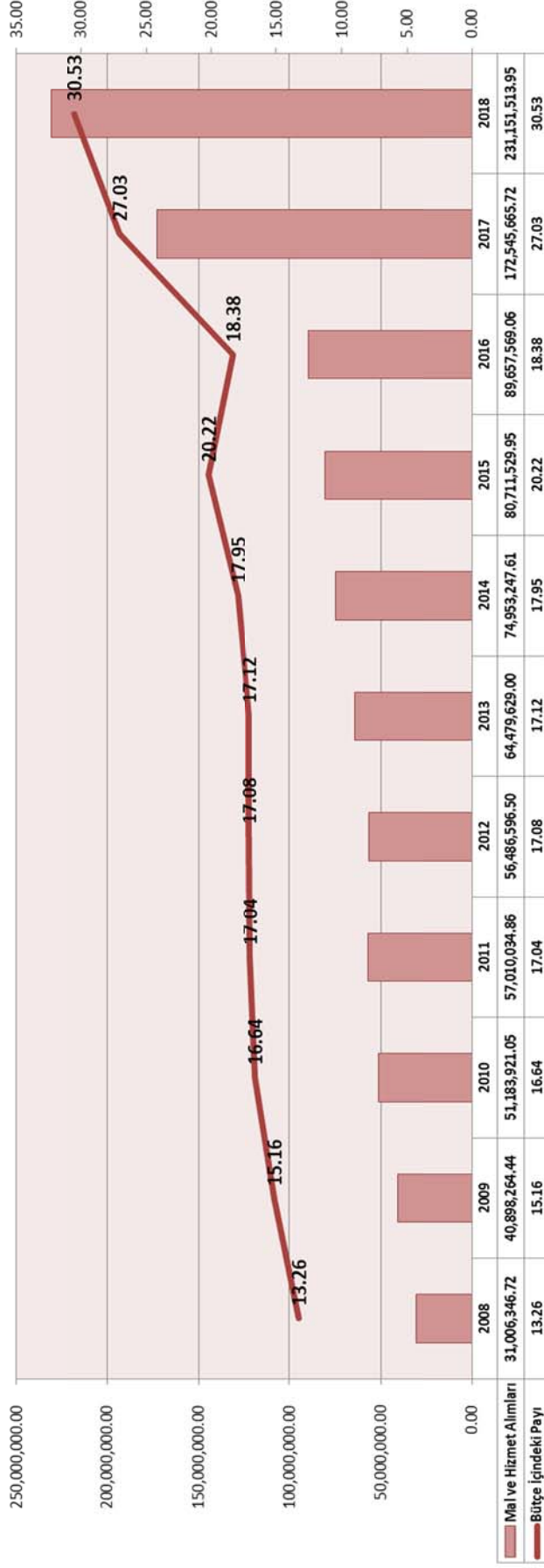
Kaynak : Devlet Planlama Örgütü, Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği

Grafik 9 Belediyelerin Yıllar İtibarı İle Sosyal Güvenlik Kurumlarına Belediye Prim Giderleri ve Bütçe İçindeki Payı

Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen sosyal güvenlik kurumlarına belediye prim giderlerine bakıldığında 2008 yılında 11,603,664.02 TL olan giderler, 2010 yılına kadar sürekli olarak artış eğilimi göstermiş ve 2010 yılında 15,021,791.3 TL'ye ulaşmıştır. 2011 ve 2013 yılları arasında gerilediği, 2014 ve 2018 yıllarında ise tekrar yükselişe geçerek 39,988,577.66 TL seviyesine ulaştığı görülmüştür. Bütçe içerisindeki payına bakıldığında ise, 2016 yılında %6.6'lık pay ile en üst seviyeye ulaştığı görülmektedir. 2016 yılında bu oranın yükselmesinin nedeni, birçok belediyenin 2015 yılına kadar prim geriliği olmasındır. Fakat 53/2015 sayılı Belediyeler (Değişiklik) Yasası ile 2016 yılından itibaren yasal süresi içinde ve herhalükarda bir ay süre ile prim yatırımlarının yapılmaması halinde, ilgili yıla ait (2016) yatırılmayan prim, depozit ve vergi harçları ile varsa gecikme faizleri Devlet katkı payı kaynağından kesilmeye başlanması neden olmuştur. (Grafik 9).

Grafik 10 Belediyelerin Yıllar İtibarı İle Kesinleşen Mal ve Hizmet Alım Giderleri ve Bütçe İçindeki Payı

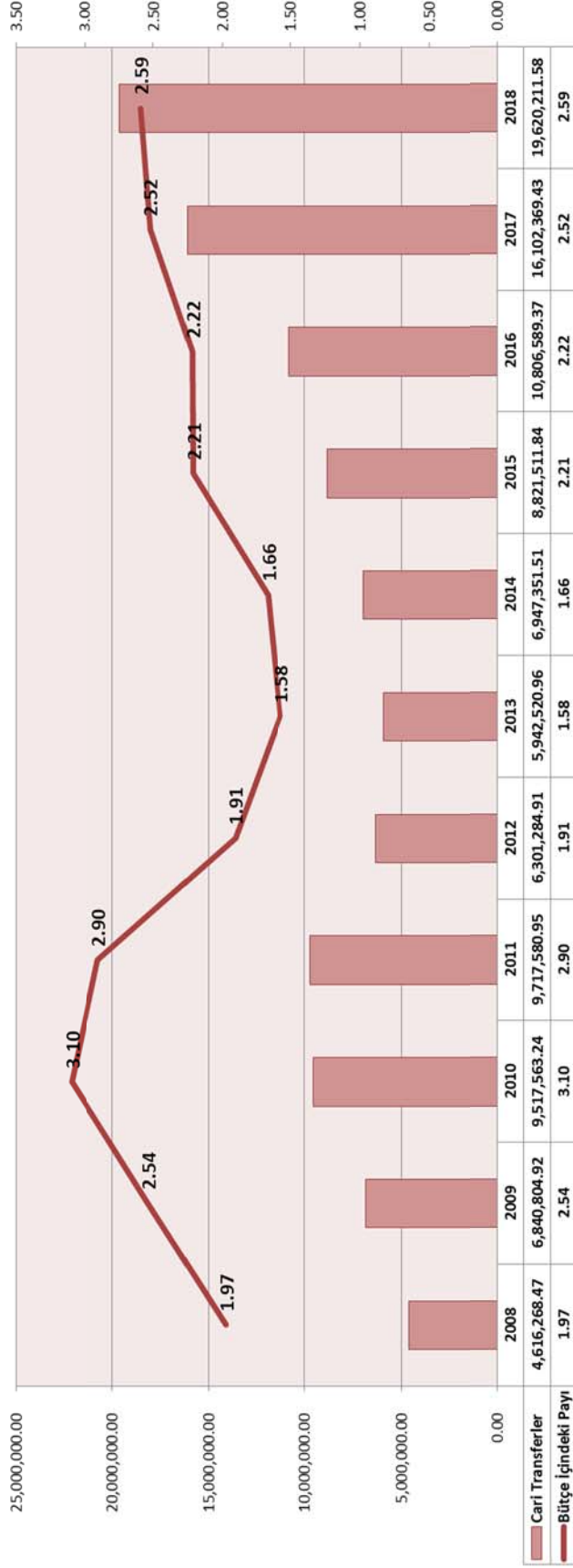
Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen mal ve hizmet alım giderlerine bakıldığında 2008 yılında 31,006,346.72 TL olan giderler, 2011 yılına kadar sürekli olarak artış göstermiş ve 2011 yılında 57,010,034.86 TL'ye ulaşmıştır. 2012 yılında ise az bir düşüşle 56,486,596.50 TL'ye gerilemiştir. 2013 ve 2018 yılları arasında tekrar yükselerek 231,151,513.95 TL'ye ulaşmıştır. Bütçe içerisindeki payına bakıldığında, 2008 yıllarında %13.26 olan pay 2009 yılından 2015 yılına kadar sürekli bir artış ile %20.22 seviyesine ulaştığı görülmektedir. 2016 yılında ise gerileyerek %18.38 seviyesine geldiği görülmektedir. 2018 yılında ise %30.53'lük pay ile enyüksek noktaya ulaştığı görülmektedir. (Grafik 10).

Grafik 11 Belediyelerin Yıllar İtibarı İle Kesinleşen Faiz Giderleri ve Bütçe İçindeki Payı

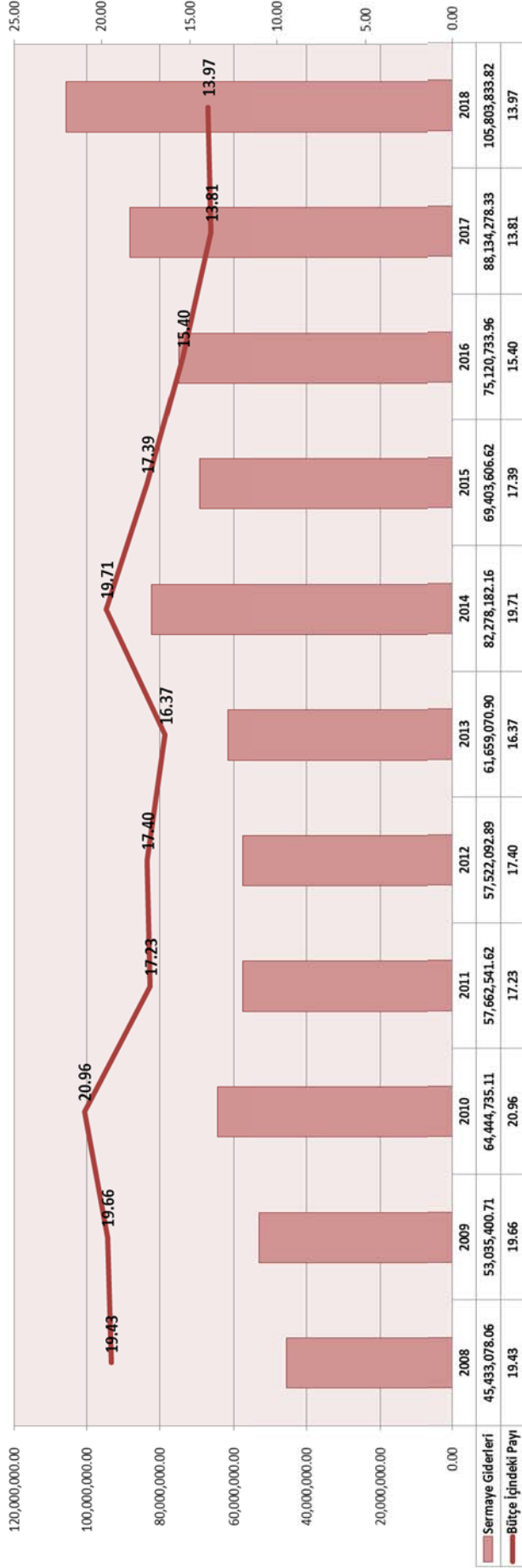
Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen faiz giderlerine bakıldığında özellikle 2010, 2011 ve 2012 yıllarında sürekli olarak artış göstermiş ve 2015 yılında 5,754,851.6 TL'ye ulaşarak en yüksek değeri görmüştür. 2018 yıllarında ise 4,685,603.15 TL olduğu görülmektedir. (Grafik 11).

Grafik 12 Belediyelerin Yıllar İtibarı İle Kesinleşen Cari Transfer Giderleri ve Bütçe İçindeki Payı

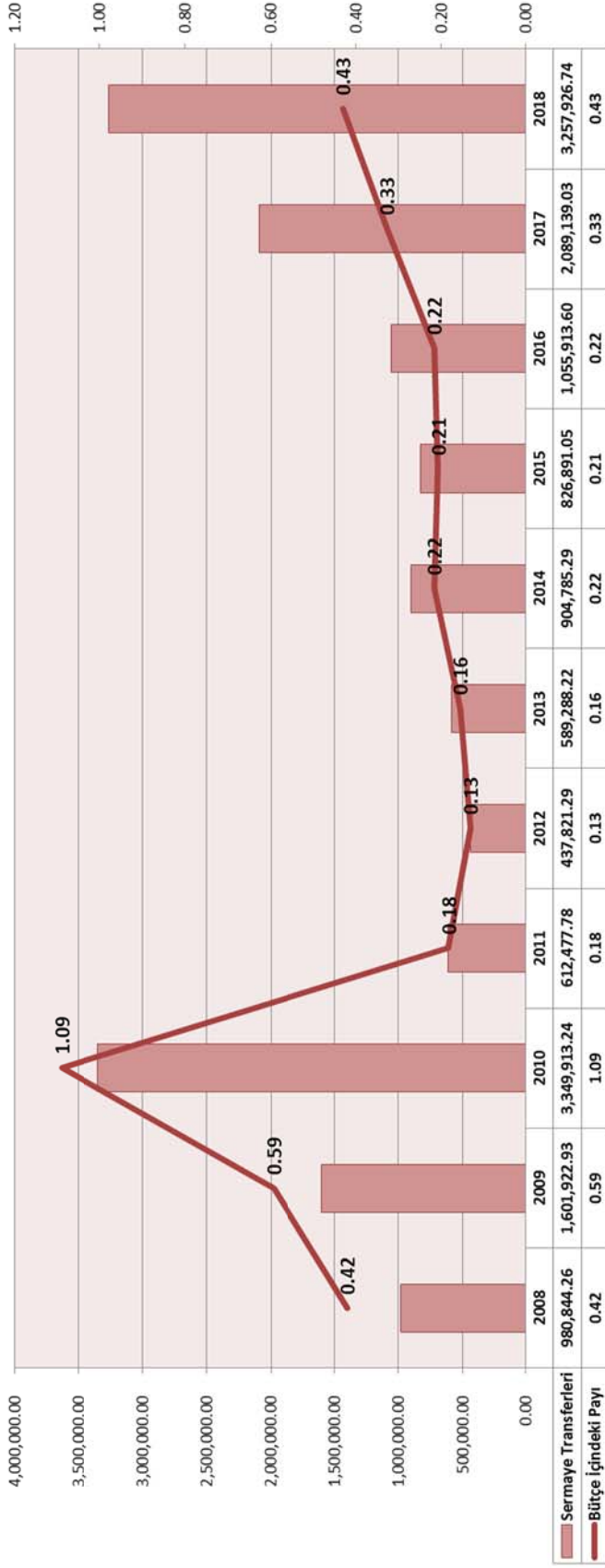
Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen cari transfer giderlerine bakıldığında özellikle 2017 ve 2018 yıllarında yapılan cari transferlerin en yüksek seviyeye ulaştığı görülmektedir. 2018 yılında cari transfer giderleri 19,620,211.58 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe içerisindeki payına bakıldığında ise 2008 yılından 2010 yılına kadar ise sürekli olarak arttığı görülmektedir. 2018 yılında bütçe içerisindeki pay % 2.59 olarak gerçekleşmiştir. (Grafik 12).

Grafik 13 Belediyelerin Yıllar İtibarı İle Kesinleşen Sermaye Giderleri ve Bütçe İçindeki Payı

Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen sermaye giderlerine bakıldığında, 2008 yılında 45,433,078.06 TL olan giderler, 2010 yılına kadar sürekli artış gösterdiği, 2011 ve 2013 yılları arasında düşüş yaşadığı görülmüştür. 2018 yılında en yüksek seviye ile 105,803,833.82 TL'ye ulaşmıştır. 2010 yılında gerçekleşen 64,444,735.11 TL tutarındaki sermaye giderinin yaklaşık olarak üç de ikisinin 40,495,632.06 TL ile gayrimenkul sermaye üretim gideri olduğu görülmektedir. Bütçe içerisindeki payına bakıldığında ise 2008 yılında %19.43 olan pay sürekli gerileyerek 2018 yılında %13.97 olarak gerçekleşmiştir. (Grafik 13).

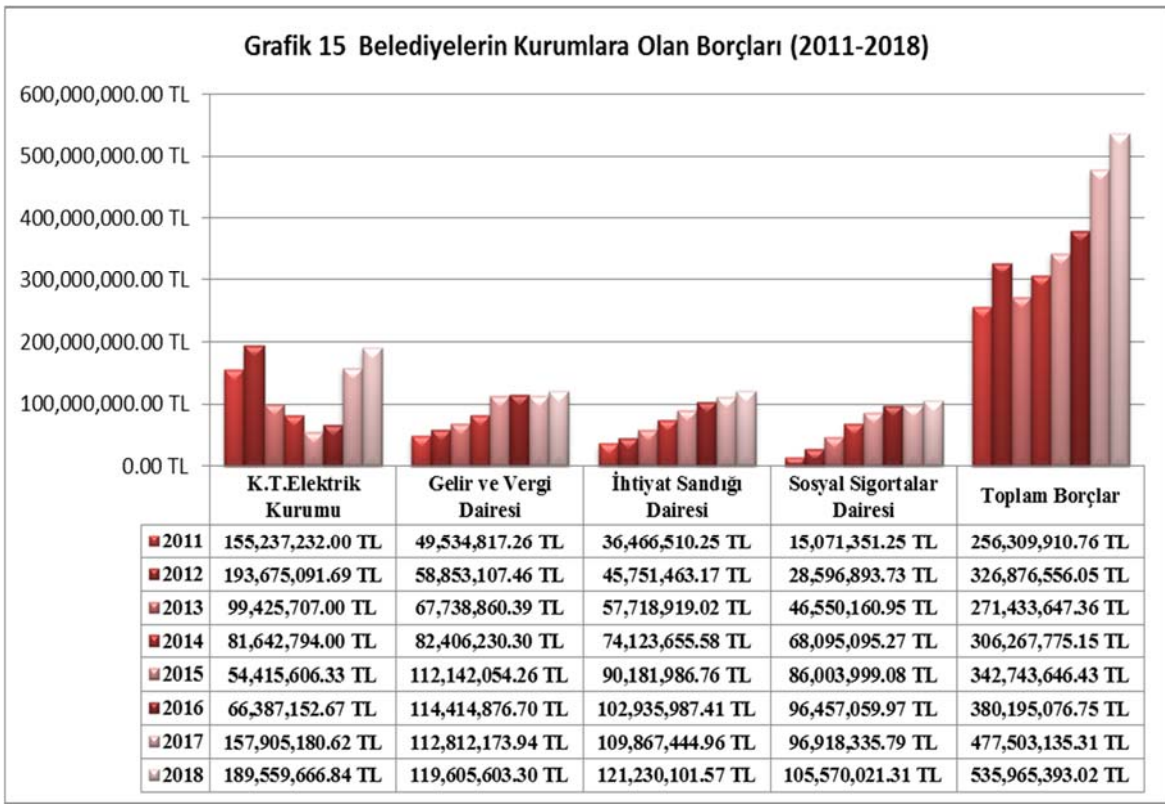
Grafik 14 Belediyelerin Yıllar İtibarı İle Kesinleşen Sermaye Transfer Giderleri ve Bütçe İçindeki Payı

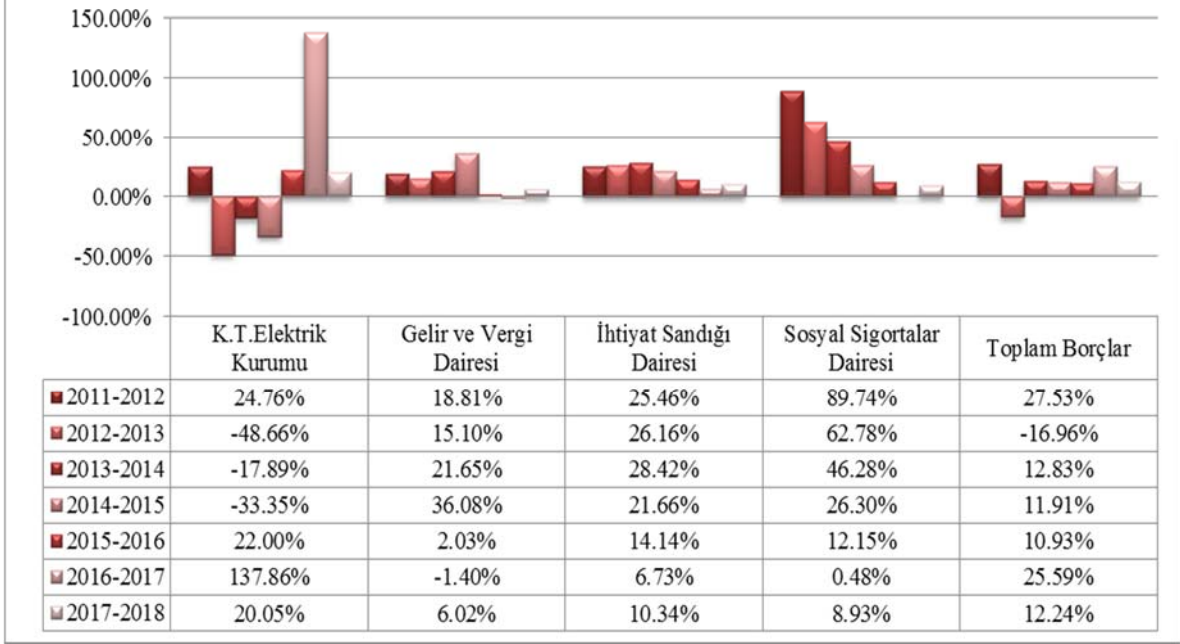
Belediyelerin 2008-2018 yılları arası kesinleşen sermaye transferlerine bakıldığında, 2008 yılında 980,844.26 TL olan sermaye transferleri, özellikle 2010 yılında en yüksek noktaya ulaşarak 3,349,913.24 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe içerisindeki payına bakıldığında ise 2010 yılında %1.09 pay ile en yüksek seviyeye ulaşmıştır. (Grafik 14).

Belediyelerin Kurumlara Olan Borç Analizleri :

Belediyelerimizin 2011 ve 2018 yılları itibarı ile kurum ve kuruluşlara olan borçlarına bakıldığında, Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu, Gelir ve Vergi Dairesi, İhtiyat Sandığı Dairesi ve Sosyal Sigortalar Dairesine 2011 yılı için toplam 256,309,910.76 TL olan borcun 2012 yılında %27,53 oranında artarak 326,876,556.05 TL seviyesine yükselmiştir. 2013 yılında %16.96 oranında gerileyerek 271,433,647.36 TL, 2014 yılında ise %12.83 oranında artarak 306,267,775.15 TL, 2015 yılında ise %11.90 oranında yükselerek 342,743,646.43 TL seviyesine yükselmiş, 2016 yılında %10.93, 2017 yılında ise % 25,59 ve son olarak 2018 yılında % 12.24 oranında artarak 535,965,393.02 TL seviyesine ulaşmıştır (Grafik 15-16).

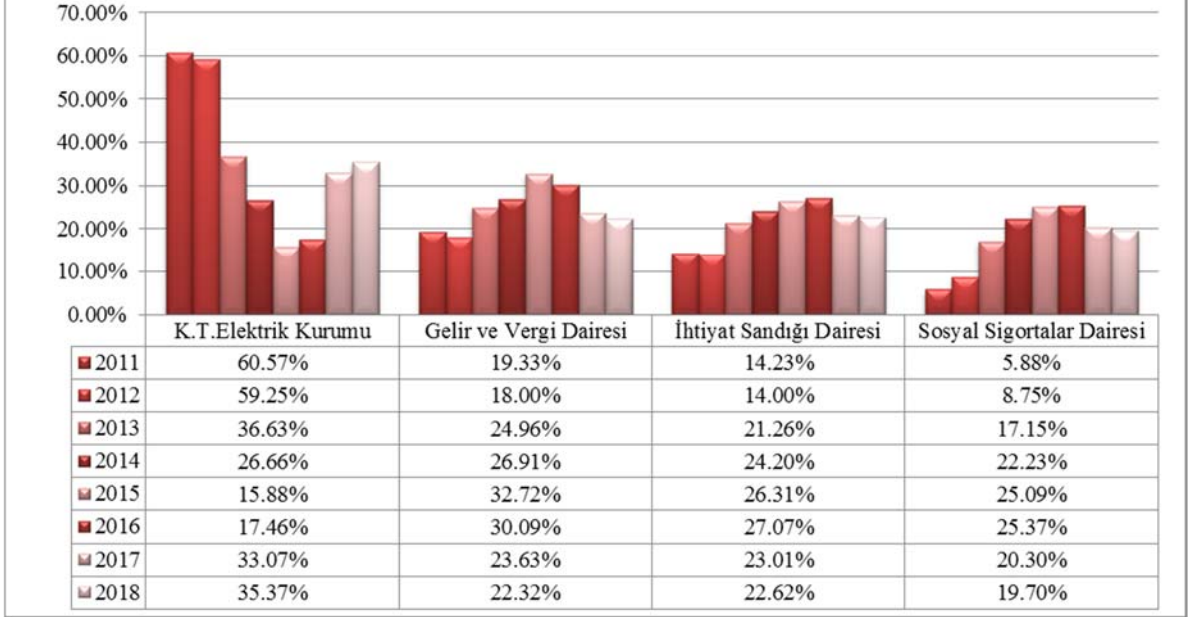

Grafik 16 Belediyelerin Kurumlara Olan Borçlarının Birönceki Yıla Göre Yüzde Değişimi (2011-2018)

2011-2018 yılları itibarı ile belediyelerin kurum ve kuruluşlara olan borçlarının yüzde değişimleri incelendiğinde özellikle Kıbrıs Türk Elektrik Kurumuna olan borçların 2012-2013 yılları arasında %48.66 , 2013-2014 yılları arasında %17.89, 2014-2015 yılları arasında ise %33.35 oranında gerilediği, 2016-2017 yılları arasında ise %137.86 ve son olarak 2017-2018 yılları arası %20.05 oranında arttığı görülmektedir. K.T.E.K sorumluları ile yapılan görüşme neticesinde, belediyeler tarafından mahkemede ara emri alınan borçların, ara emrinin kalkmasından sonra hesaplara yansıtılmış olduğu ifade edilmiştir. Diğer kurumlara olan yüzde borç değişimlerinin ise yıllar itibarı ile arttığı görülmektedir. (Grafik 16.).

Grafik 17 Belediyelerin Kurumlara Olan Borçlarının O Yıl İçindeki Yüzdeler Dağılımı (2011-2018)

Belediyelerin 2011 yılında toplam borçlarının kurum ve kuruluşlara olan yüzdeler dağılımına bakıldığında %60,57'lik pay ile Kıbrıs Türk Elektrik Kurumuna olan borçlarının ilk sırada yer aldığı dikkat çekmektedir. Sırası ile % 19,33'lik pay ile Gelir ve Vergi Dairesi, %14,23'lük pay ile İhtiyat Sandığı Dairesi ve Sosyal Sigortalar Dairesi'ne %5,88 oranında borçları olduğu görülmektedir. (Grafik 17.).

2011 – 2018 yılları arasında belediyelerin kurum ve kuruluşlara olan toplam borç seviyesinin kurumlar arası dağılımına bakıldığında, Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun %60,57'lik paydan %35,37'ye gerilediği, Gelir ve Vergi Dairesine olan borç payının %19,33'den %22,32'ye, İhtiyat Sandığı Dairesine olan borç payı %14,23'den %22,62'ye ve Sosyal Sigortalar Dairesine olan borç payının ise %5,88'den %19,70 seviyesine yükseldiği görülmektedir. (Grafik 17.).

Belediyelerin 2016 - 2017 ve 2018 yılları itibarı ile borçları ve yüzde dağılımları aşağıdaki (Tablo 13)' de verilmiştir.

Tablo 13 Belediyelerin Borç Yüzde Dağılımları

Belediye	2016 Toplam Borç	2016 Borç Yüzde Payı En Yüksek On Belediye	2017 Toplam Borç	2017 Borç Yüzde Payı En Yüksek On Belediye	2018 Toplam Borç	2018 Borç Yüzde Payı En Yüksek On Belediye	2015 - 2016 Borç Yüzde Değişimi	2016 - 2017 Borç Yüzde Değişimi	2017 - 2018 Borç Yüzde Değişimi
Akdoğan Belediyesi	4.647,625,92 TL	1.2%	4.997,008,6 TL	1.0%	5.552,686,92 TL	1.0%	6.8%	7.5%	11.1%
Akncılar Belediyesi	45,059,65 TL	0.0%	211,0 TL	0.0%	184,979,03 TL	0.0%	-86.7%	-99.5%	87576.1%
Alayköy Belediyesi	12,823,04 TL	0.0%	918,035,7 TL	0.2%	1,002,857,46 TL	0.2%	-98.6%	7059.3%	9.2%
Alsancak Belediyesi	4,230,669,26 TL	1.1%	4,828,129,3 TL	1.0%	7,544,656,11 TL	1.4%	29.6%	14.1%	56.3%
Beyarmudu Belediyesi	3,489,077,14 TL	0.9%	3,627,209,1 TL	0.8%	5,569,567,96 TL	1.0%	20.1%	4.0%	53.5%
Büyükkonak Belediyesi	5,002,178,28 TL	1.3%	6,673,531,1 TL	1.4%	7,612,066,84 TL	1.4%	-8.8%	33.4%	14.1%
Çatalköy Belediyesi	17,546,182,02 TL	4.6%	17,842,196,0 TL	3.7%	21,149,632,43 TL	3.9%	12.4%	1.7%	18.5%
Değirmenlik Belediyesi	41,583,52 TL	0.0%	129,397,6 TL	0.0%	1,073,488,02 TL	0.2%	-44.5%	211.2%	729.6%
Dikmen Belediyesi	1,259,359,23 TL	0.3%	1,548,461,7 TL	0.3%	2,024,832,54 TL	0.4%	1.7%	23.0%	30.8%
Dipkarpaç Belediyesi	2,710,643,49 TL	0.7%	3,461,769,2 TL	0.7%	5,954,416,73 TL	1.1%	0.9%	27.7%	72.0%
Esen-tepe Belediyesi	5,271,974,10 TL	1.4%	7,113,670,7 TL	1.5%	8,118,851,89 TL	1.5%	-10.7%	34.9%	14.1%
Gazmağusa Belediyesi	165,290,39 TL	0.0%	8,596,761,9 TL	1.8%	10,806,244,55 TL	2.0%	-95.3%	5101.0%	25.7%
Geçitkale Belediyesi	2,338,415,01 TL	0.6%	2,618,815,1 TL	0.5%	3,013,808,03 TL	0.6%	8.8%	12.0%	15.1%
Gime Belediyesi	40,104,879,40 TL	10.5%	51,705,402,0 TL	10.8%	55,783,572,06 TL	10.4%	47.4%	28.9%	7.9%
Gönyeli Belediyesi	4,331,557,51 TL	1.1%	5,606,306,0 TL	1.2%	7,079,729,72 TL	1.3%	32.9%	29.4%	26.3%
Güzelyurt Belediyesi	2,054,55 TL	0.0%	31,600,255,0 TL	6.6%	33,857,585,68 TL	6.3%	-99.9%	1537962.1%	7.1%
İnönü Belediyesi	5,595,274,05 TL	1.5%	5,934,271,4 TL	1.2%	6,501,832,75 TL	1.2%	11.8%	6.1%	9.6%
Lapta Belediyesi	17,121,913,25 TL	4.5%	18,067,573,1 TL	3.8%	20,144,703,20 TL	3.8%	14.5%	5.5%	11.5%
Lefke Belediyesi	33,099,122,32 TL	8.7%	54,717,865,5 TL	11.5%	59,432,985,59 TL	11.1%	5.9%	65.3%	8.6%
Lefkoşa Türk Belediyesi	183,368,675,96 TL	48.8%	198,727,608,4 TL	41.6%	217,706,609,94 TL	40.6%	11.7%	7.2%	9.6%
Mehmetçik Belediyesi	5,162,169,78 TL	1.4%	6,482,246,8 TL	1.4%	8,204,995,55 TL	1.5%	-7.3%	25.6%	26.6%
Paşaköy Belediyesi	3,333,312,00 TL	0.9%	2,682,005,4 TL	0.6%	3,436,487,84 TL	0.6%	13.1%	-19.5%	28.1%
Serdarlı Belediyesi	3,445,100,16 TL	0.9%	3,546,599,0 TL	0.7%	3,832,129,16 TL	0.7%	19.1%	2.9%	8.1%
Tatlısu Belediyesi	339,675,95 TL	0.1%	407,690,5 TL	0.1%	451,133,80 TL	0.1%	12.6%	20.0%	10.7%
Vadili Belediyesi	1,596,775,99 TL	0.4%	1,702,272,1 TL	0.4%	2,070,811,17 TL	0.4%	16.6%	6.6%	21.6%
Yeni Ereiköy Belediyesi	20,287,998,19 TL	5.3%	18,888,535,9 TL	4.0%	19,831,548,67 TL	3.7%	13.2%	-6.9%	5.0%
İskele Belediyesi	12,617,01 TL	0.0%	274,348,7 TL	0.1%	472,851,83 TL	0.1%	-94.2%	2074.4%	72.4%
Yeniböğaziçi Belediyesi	13,633,069,58 TL	3.6%	14,804,958,6 TL	3.1%	17,550,327,55 TL	3.3%	0.8%	8.6%	18.5%
Toplam	380,195,076,75 TL	100.0%	477,503,135,3 TL	100.0%	535,965,393,02 TL	100.0%	10.9%	25.6%	12.2%

Kaynak : K. T. Elektrik Kurumu, Gelir ve Vergi Dairesi, İhtiyat Sandığı Dairesi ve Sosyal Sigortalar Dairesi

Not : Borçlar ilgili kurumlara göre 31/12/2016 tarihli borç bakiyeleridir.

Tablo 14 Belediyelerin 2018 Yıl Sonu İtibarıyla Kurumlara Olan Borçları

BELEDİYELER	K.T.Elektrik Kurumu	Gelir ve Vergi Dairesi	İhtiyat Sandığı Dairesi	Sosyal Sigortalar Dairesi	Toplam
Akdoğan Belediyesi	225,102.62 TL	1,647,836.65 TL	1,610,913.46 TL	2,068,834.19 TL	5,552,686.92 TL
Akıncılar Belediyesi	184,979.03 TL				184,979.03 TL
Alayköy Belediyesi	1,002,857.46 TL				1,002,857.46 TL
Alsancek Belediyesi	4,691,445.52 TL	2,853,210.59 TL			7,544,656.11 TL
Beyarmudu Belediyesi	2,249,421.74 TL	2,053,310.88 TL	398,330.90 TL	868,504.44 TL	5,569,567.96 TL
Büyükkonuk Belediyesi	2,719,875.29 TL	871,363.61 TL	1,916,045.87 TL	2,104,782.07 TL	7,612,066.84 TL
Çataköy Belediyesi	1,838,978.07 TL	5,581,266.31 TL	7,037,805.42 TL	6,691,582.63 TL	21,149,632.43 TL
Değirmenlik Belediyesi	1,073,488.02 TL				1,073,488.02 TL
Dikmen Belediyesi	2,024,782.27 TL	50.27 TL			2,024,832.54 TL
Dipkarpaz Belediyesi	2,782,733.14 TL	1,107,382.13 TL	915,304.17 TL	1,148,997.29 TL	5,954,416.73 TL
Esentepe Belediyesi	1,885,818.20 TL	1,517,923.27 TL	1,683,716.03 TL	3,031,394.39 TL	8,118,851.89 TL
Gazimağusa Belediyesi	10,806,244.55 TL				10,806,244.55 TL
Geçitkale Belediyesi	393,445.69 TL	585,582.22 TL	951,291.13 TL	1,083,488.99 TL	3,013,808.03 TL
Girne Belediyesi	39,708,467.09 TL	16,075,104.97 TL			55,783,572.06 TL
Gönyeli Belediyesi	7,079,729.72 TL				7,079,729.72 TL
Güzelyurt Belediyesi	33,857,585.68 TL				33,857,585.68 TL
İnönü Belediyesi	1,223,591.39 TL	2,098,328.61 TL	1,093,515.92 TL	2,086,396.83 TL	6,501,832.75 TL
Lapta Belediyesi	9,198,554.53 TL	2,379,692.10 TL	2,933,624.78 TL	5,632,831.79 TL	20,144,703.20 TL
Lefke Belediyesi	30,601,226.26 TL	13,829,451.83 TL	10,094,481.16 TL	4,907,826.34 TL	59,432,985.59 TL
Lefkoşa Türk Belediyesi	26,460,923.24 TL	55,656,914.70 TL	75,717,129.23 TL	59,871,642.77 TL	217,706,609.94 TL
Mehmetçik Belediyesi	2,334,875.83 TL	2,566,108.82 TL	1,859,502.78 TL	1,444,508.12 TL	8,204,995.55 TL
Paşaköy Belediyesi	295,875.40 TL	2,061,670.99 TL	755,127.58 TL	323,813.87 TL	3,436,487.84 TL
Serdarlı Belediyesi	89,705.74 TL	1,861,881.10 TL	821,581.38 TL	1,058,960.94 TL	3,832,129.16 TL
Tatlısu Belediyesi	451,133.80 TL				451,133.80 TL
Vadili Belediyesi	283,718.72 TL		673,918.43 TL	1,113,174.02 TL	2,070,811.17 TL
Yeni Erenköy Belediyesi	3,961,730.19 TL	3,953,079.25 TL	5,658,932.54 TL	6,257,806.69 TL	19,831,548.67 TL
İskele Belediyesi	472,851.83 TL				472,851.83 TL
Yeniboğaziçi Belediyesi	1,660,525.82 TL	2,905,445.00 TL	7,108,880.79 TL	5,875,475.94 TL	17,550,327.55 TL
TOPLAM	189,559,666.84 TL	119,605,603.30 TL	121,230,101.57 TL	105,570,021.31 TL	535,965,393.02 TL

Kaynak : K. T. Elektrik Kurumu, Gelir ve Vergi Dairesi, İhtiyat Sandığı Dairesi ve Sosyal Sigortalar Dairesi

Not : Borçlar ilgili kurumlara göre 31/12/2017 tarihli borç bakiyeleridir.

**Tablo 15 2016 - 2018 Yılları Arası Belediyelerin
K.T.Elektrik Kurumu, Gelir ve Vergi Dairesi, İhtiyat Sandığı Dairesi ve Sosyal Sigortalar Dairesine olan
Borçlarının Nüfus Başına Düşen Miktarı**

Belediyeler	2011 De-Jure Nüfus	2016 Toplam Borç	2017 Toplam Borç	2018 Toplam Borç	2016 Yılı İtibarı İle Belediye Borçlarının Nüfus Başına Düşen Miktarı	2017 Yılı İtibarı İle Belediye Borçlarının Nüfus Başına Düşen Miktarı	2018 Yılı İtibarı İle Belediye Borçlarının Nüfus Başına Düşen Miktarı
Akdوغان Belediyesi	2471	4,647,625.92 TL	4,997,008.62 TL	5,552,686.92 TL	1,880.87 TL	2,022.26 TL	2,247.14 TL
Akincılar Belediyesi	390	45,059.65 TL	210.98 TL	184,979.03 TL	115.54 TL	0.54 TL	474.31 TL
Alayköy Belediyesi	3884	12,823.04 TL	918,035.69 TL	1,002,857.46 TL	3.30 TL	236.36 TL	258.20 TL
Alsancak Belediyesi	6597	4,230,669.26 TL	4,828,129.30 TL	7,544,656.11 TL	641.30 TL	731.87 TL	1,143.65 TL
Beyarmudu Belediyesi	4125	3,489,077.14 TL	3,627,209.08 TL	5,569,567.96 TL	845.84 TL	879.32 TL	1,350.20 TL
Büyükkonuk Belediyesi	2860	5,002,178.28 TL	6,673,531.06 TL	7,612,066.84 TL	1,749.01 TL	2,333.40 TL	2,661.56 TL
Çatalköy Belediyesi	5652	17,546,182.02 TL	17,842,196.00 TL	21,149,632.43 TL	3,104.42 TL	3,156.79 TL	3,741.97 TL
Değirmenlik Belediyesi	11895	41,583.52 TL	129,397.55 TL	1,073,488.02 TL	3.50 TL	10.88 TL	90.25 TL
Dikmen Belediyesi	9120	1,259,359.23 TL	1,548,461.72 TL	2,024,832.54 TL	138.09 TL	169.79 TL	222.02 TL
Dipkarapaz Belediyesi	2349	2,710,643.49 TL	3,461,769.19 TL	5,954,416.73 TL	1,153.96 TL	1,473.72 TL	2,534.87 TL
Esen-tepe Belediyesi	2414	5,271,974.10 TL	7,113,670.70 TL	8,118,851.89 TL	2,183.92 TL	2,946.84 TL	3,363.24 TL
Gazimağusa Belediyesi	40920	165,290.39 TL	8,596,761.88 TL	10,806,244.55 TL	4.04 TL	210.09 TL	264.08 TL
Geçitkale Belediyesi	2380	2,338,415.01 TL	2,618,815.08 TL	3,013,808.03 TL	982.53 TL	1,100.34 TL	1,266.31 TL
GİRNE Belediyesi	33207	40,104,879.40 TL	51,705,401.98 TL	55,783,572.06 TL	1,207.72 TL	1,557.06 TL	1,679.87 TL
Gönyeli Belediyesi	17277	4,331,557.51 TL	5,606,305.98 TL	7,079,729.72 TL	250.71 TL	324.50 TL	409.78 TL
Güzelyurt Belediyesi	18946	2,054.55 TL	31,600,255.01 TL	33,857,585.68 TL	0.11 TL	1,667.91 TL	1,787.06 TL
İnönü Belediyesi	2927	5,595,274.05 TL	5,934,271.42 TL	6,501,832.75 TL	1,911.61 TL	2,027.42 TL	2,221.33 TL
Lapta Belediyesi	12118	17,121,913.25 TL	18,067,573.09 TL	20,144,703.20 TL	1,412.93 TL	1,490.97 TL	1,662.38 TL
Lefke Belediyesi	11091	33,099,122.32 TL	54,717,865.45 TL	59,432,985.59 TL	2,984.32 TL	4,933.54 TL	5,358.67 TL
Lefkoşa Türk Belediyesi	61378	185,368,675.96 TL	198,727,608.43 TL	217,706,609.94 TL	3,020.12 TL	3,237.77 TL	3,546.98 TL
Mehmetçik Belediyesi	3729	5,162,169.78 TL	6,482,246.83 TL	8,204,995.55 TL	1,384.33 TL	1,738.33 TL	2,200.32 TL
Paşaköy Belediyesi	3561	3,333,312.00 TL	2,682,005.39 TL	3,436,487.84 TL	936.06 TL	753.16 TL	965.03 TL
Serdarlı Belediyesi	2411	3,445,100.16 TL	3,546,599.03 TL	3,832,129.16 TL	1,428.91 TL	1,471.01 TL	1,589.44 TL
Tatlısu Belediyesi	1459	339,675.95 TL	407,690.53 TL	451,133.80 TL	232.81 TL	279.43 TL	309.21 TL
Vadili Belediyesi	2390	1,596,775.99 TL	1,702,272.12 TL	2,070,811.17 TL	668.11 TL	712.25 TL	866.45 TL
Yeni Erenköy Belediyesi	5627	20,287,998.19 TL	18,888,535.92 TL	19,831,548.67 TL	3,605.47 TL	3,356.77 TL	3,524.36 TL
İskele Belediyesi	7906	12,617.01 TL	274,348.69 TL	472,851.83 TL	1.60 TL	34.70 TL	59.81 TL
Yeniboğaziçi Belediyesi	6618	13,633,069.58 TL	14,804,958.59 TL	17,550,327.55 TL	2,060.00 TL	2,237.07 TL	2,651.91 TL
TOPLAM	285702	380,195,076.75 TL	477,503,135.31 TL	535,965,393.02 TL	1,330.74 TL	1,671.33 TL	1,875.96 TL

Not: Kantara - Pile - Karaman nüfusları dahil değİ

Kaynak : K. T. Elektrik Kurumu, Gelir ve Vergi Dairesi, İhtiyat Sandığı Dairesi ve Sosyal Sigortalar Dairesi

Not : Borçlar ilgili kurumlara göre ait olduğu yılın 31 Aralık tarihli borç bakiyeleridir.

Belediyelerin araç durumu Tablo 16’de görülmektedir. 2017 yılına göre 2018 yılında belediyelerin araç filolarına yeni araçların eklenmesi ile araç sayısı 1325’den 1348’e yükselmiştir. Kamyonet sayısında 29 azalma olurken , salon araç sayısında 16 artış yaşandığı görülmektedir.

Tablo 16 Belediyelerin Araç Durumu
(2016-2018)

Yıllar	2016	2017	2018
Çöp Aracı	132	144	147
Vidanjör	31	28	30
Dozer	39	35	45
Diğer Loader	17	27	28
Kamyon	114	101	115
Su Tankeri	52	52	47
Land-Rover	29	93	84
Kamyonet	206	174	145
Salhane Aracı	10	9	14
Cenaze Aracı	32	31	32
Van	117	119	130
Silindir	18	16	20
Beton Yoğurma Aracı	33	32	37
Greyder	5	7	6
Traktör	15	18	17
Otobüs	14	18	16
Minibüs	41	44	48
Salon Araba	175	161	177
Lift	23	23	23
Motorsiklet	126	135	132
Diğer	80	58	55
Toplam	1309	1325	1348

Kaynak: Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği

Sorunlar

Belediyelerimiz, çağdaş gereksinimlerin karşılanması amacıyla gerekli hizmet sunumunu gerçekleştirebilmek için mali sorunlarla uğraşmaktadırlar. Mali sorunların aşılması maksadıyla denetim mekanizması geliştirilmelidir.

Belediyelerin ana hizmet alanları olan yol, su, kanalizasyon, sağlık ve imar konularında özellikle bilgi ve deneyim gerektiren hizmetlerde birkaç kent belediyesinin dışında tüm belediyeler kalifiye personel yetersizliği nedeniyle güçlük çekmektedir. Buna mukabil personel sayısındaki artış dikkate alındığında yerel yönetimlerin hantal ve verimsiz bir yapıya sahip olmaya başladığını gözlemlemekteyiz. Bundan dolayı personel alımı konusunda dikkatli olunması, merkezi bir sınav yapılması ve bu konuda yasal düzenlemeler yapılması elzemdir. Ayrıca, belediye hizmetlerin en üst düzeyde ve kaliteli bir şekilde halka ulaşmasını sağlamak için yerel yönetimlerin coğrafi temeller üzerine yeniden yapılandırılması ve paylaşımlı hizmet modeliyle yerel yönetimlerin birlikte çalışması teşvik edilmesi gerekmektedir.

Belediyeler Yasası ve Belediye Personel Yasası gözden geçirilerek verimin artırılması yönünde gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Belediyelerde çalışan personelin eğitimine yönelik olarak düzenlenen seminer, kurs ve benzeri programlar yeterli düzeyde yapılamamaktadır.

Belediyelerimizin çoğu ekonomik bakımdan sıkıntı çekmektedir. Belediyeler çalışanlarını ödeyebilmek için devletten avans çekmek zorunda kalmakta, birçok belediye yatırım konusunda beklentilere cevap verecek bir gelişme gösterememektedir.

Yerel yönetimlerde bütçe disiplininin oluşturulması, stratejik önceliklere göre kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılması ve sonuçların raporlanması gerekmektedir. Bundan dolayı “Yerel Yönetimlerin” bütçe sistemlerinde reforma gidilmesi ve “Çok Yıllı Bütçe Sistemi”ne geçilmesi yönünde çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Değiştirilmiş şekliyle 51/1995 sayılı Belediyeler Yasasına göre ‘‘kent’’ nüfusu 5001 veya daha fazla olan beldeleri anlatır. 14/2008 sayılı Belediyeler (Değişiklik) Yasası’nın verdiği yetki uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından kaymakamlıklara bağlı köylerin belediyelere bağlanması sonucu 2006 nüfus dağılımı yeniden düzenlenmiştir. 2008 sonrası köylerin belediyelere bağlanması sonucu nüfusu 5001’i aşan belediye sayısı artmıştır. Bundan dolayı yeni bir kent tanımlamasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Belediyelerin daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşmaları için belediye sayısının düşürülmesi öngörülmektedir. Bu konu ile ilgili bilimsel çalışmaların biran önce tamamlanarak sonuçlandırılması belediye sınırları içerisinde yaşayan bireylerin sağlığı, huzuru, mutluluğu ve refahı için büyük önem arz etmektedir.